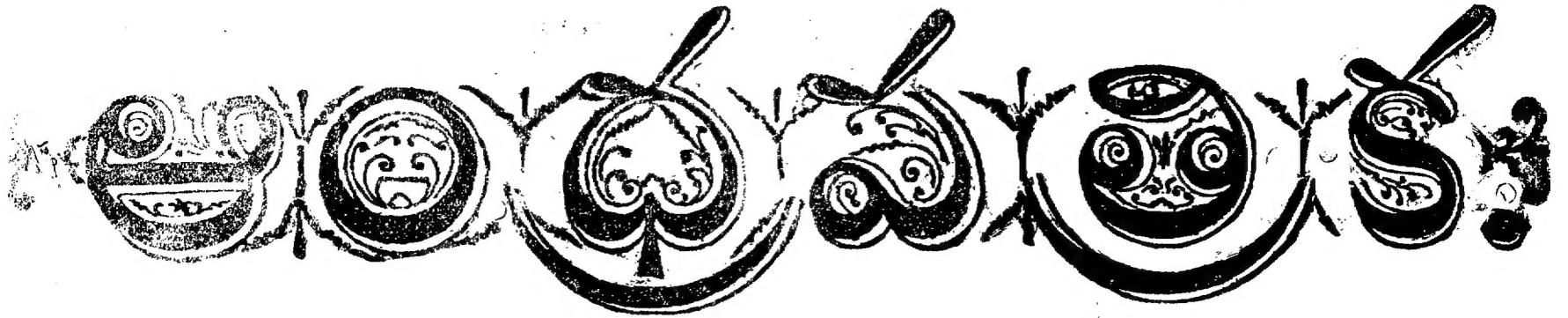

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడిచివరిక 1-1-0-1-8

Telephone No. 544.

41057

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 9-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

No. 211
సంచిక ౨౧౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అన్ని నొప్పులారితే వేలక వేలు యోగ్యతాశ్రమము పొందియున్నది. పంచభాష వీటి మాది కొనిన జానపదులయగము.

అమృతాంజనము నకలవిద

కలసెప్పుల నూర్చును, జాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వ నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెడకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వగ్గన తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును దుద్దగానే జమట వట్టుటవలన శరీర
మండలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యమామున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేచును.
విజేతములలో కూడ వాడుచున్నారు.

కుక్క-వికట్టితో సహా వీసా 1-కి రప్ప 0-10-0; డబ్బో 1-కి రప్ప 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

కఫహరిచూరము

విన్నడట్టి 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రప్ప 2-0-0
ఈ చూరము కఫహరికలచే చేయబడినది.
జగ్గ, తిమ్మనమ, కాసినన, శైత్యజ్వరము మొదలగువాని
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

మండుకు నూనె

నెల వీసా 1-కి ర 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన మండు పొట్టురాలుట, జల,
నోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెంటెకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుంగలదు.

దంతచూరము

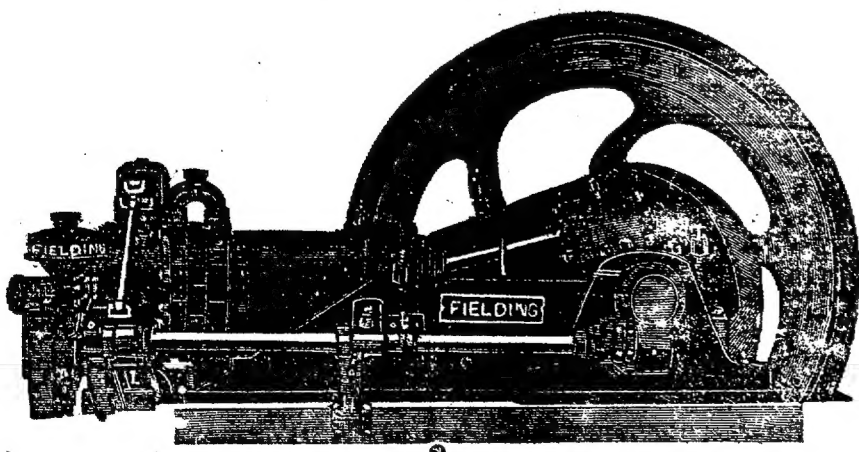
డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-2-0 డబ్బో 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోమటులన చిగుళ్లు గట్టిపడును.
అల్లబండి రక్తము కారకుండును నోటువర్షంధములేక యూ
దును. పండ్లుమత్తములవలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగు” వేటెంటు శమిడిశల్
క్యీక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిముషములలో వేవరై జరు చున్ది సితిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతినంతువ్వీకరముగా పనిచేయును. క్రూడు
అయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యెంట్ల:—

కెలెఫోన్ డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు. నెం 203 రు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా,

మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

6-12-24 తేది శనివారమునుండి 12-12-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు ఒకవారము వరకు మాత్రమే.

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ అత్యద్భుతమైన పంచెముగలది.

స్వార్తింగు యూత్

రెజినాల్డ్ డెన్ని, సాహస ధైర్యకార్యములు చూడతగినవి.
న్యూస్ తెదగుపు వర్సకూడ చూపబడును.

ఒక లక్షరూపాయలు ఖర్చుచేసి ఈ సుప్రసిద్ధమైన
మనపౌరాణిక నూతన నాటకము
తయారు చేయబడినది.

శ్రీకృష్ణవిద్యోదనభ, రాయల్తయే
టరులో, సి. కన్నయ్య కంపెనీ,

దశావతారము

29-11-24 తేది శనివారమునుండి ఒక పక్షము దినములు
ఈ నాటకము రాయల్తయేటరులో ప్రదర్శింపబడును
శని, మంగళ, గురువారము రాత్రి 9 గంటలవఱకు,
ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములందు సాయంత్రము 5 గంట
లవఱకు ప్రదర్శింపబడును. ప్రవేశ కట్టుపాలు రెజిస్ట్రేషన్ రూ 4.
రూ 8, రూ 2, రూ 1, 0-8-0.

కొంతకాల మాపుట లేక పూర్తిగ వదిలివెట్టుట?

గాంధీజీగారు యీ వారపు 'ఎంగ్లండ్' లో నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

అసహాయోద్యమమును కొంతమాత్రమునా లేక పూర్తిగ వదిలివేయుననియనా యనుప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము ఆజ్ఞాబాబు చెప్పిన వానిముఖావృత్తి ప్రకటించి యుండును. అసహాయోద్యమమును నెన్నడును నన్నునివాని కది సర్వకాలమునకు వదిలివేసిన నే నా యనను. అట్లుగాక నావలె దానినెల్లప్పుడును నమ్మి యెప్పుడెట్లును ఆచరణమో అప్పుడచ్చట నాచరణమో యెంచుదువాని కష్టముమీద కొంతకాలము విరమించుట కొప్పు కొనునటుల చేయుచున్నాను. కాని యెప్పుడైతే ననుసరే అందు నమ్మకములేని నాని తనతో బాటు నమ్మకములు చేసి దానిమూలమున దేశమునకు విజయముచేయవలెనను నాశీమాత్ర ముండును. కావున కొంతకాల మాపు లేదనిపించి అన్ని పక్షములవారును అంగీకరింపవచ్చును. దౌర్జన్య రహితసహాయ నిరాకరణ ధర్మము పట్టుతరమును అవసరము నని నమ్ముచూ, తత్సమధారము పరిస్థితుల బట్టి అవసర మగు నెడల దేశముండు కు బూనుకొను ననునాశీతో నుండవచ్చును. అందు నమ్మకము లేనివారు ఈ విరమించిన కాలమున అసహాయవాదులు కాంగ్రెసునందు చేరినవారందఱును తమలోనికి క్రిష్ణకొనకేము ప్రయత్నములలో దోషము లనుకొనినవి యెవవచ్చును. ఇప్పుడీ యోద్యమమును ఆపుటవల్ల వారికి మహాదవకాశము గల్గినది. పూర్తిగ నసహాయము నవలంబించు కాంగ్రెసు ప్రస్తుతము విరమించుటకన్న జేయున దేమియు లేదనియే నా ఆభిప్రాయము. పూర్తిగ నసహాయ మవలంబించుకాంగ్రెస్ అని చెప్పట స్వరాజ్యపక్షమువారికిగూడ అసహాయోద్యమమునందు నమ్మకమున్న దనుచున్నారు గావుననే. అది రహస్యమే యగునెడల నే నొక రహస్యమును చెబుచున్నాను. ఇప్పటికి మూడుమాసముల క్రిందనే తిరుయ జేయుచున్న మొదటి చిత్తులోనే అసహాయోద్యమమునందు నమ్మకమును మరల మరల చెల్లించు ప్రారంభింపబడినది. అది స్వరాజ్యపక్షమువారి కిష్టముగనే యుండెను. కాని లిబరలు పక్షమువారును ఇతరులును జేరుటకు వీలగు నటుల అ న్యో న్యాంగీకారముతో నది తొలగింపబడినది. లిబరలు పక్షమువారును హోంరూలు పక్షమువారును ప్రధమభాగమునకు సమ్మతు నీయనొలకేమో యని కొందరుమిత్రులు నూచించిరి. నిజముగా జరిగినది ప్రధానధర్మములకు భంగములేకుండనే, తుదికు సమాధానపత్రమును దయారజేయువారు కాంగ్రెసు కావల నన్నవారందరకును సరిపోవునటులనే జాగ్రత్తగ పనిచేసిరి. అప్పటికిని ఈసమాధానము అన్ని పక్షములను విరమించు ఛార్జ్ సరిపోలేదని నాకు చెలియెను. ఈలోపమునకే కారణము ప్రయత్నమును యిష్టమును లేకపోవుట గాదు. కాని నేనుకూ స్వరాజ్యపక్షము వారుగూడ మామాధర్మమునో, లేదా లోపము లనునెడల వానినో కొంతవర కాలాచింపవలసి వచ్చెను.

అయితే మామనస్సులో కాంగ్రెసు నియోజకవర్గ బాహ్యముండెనన్న విషయము నేను పదేపదే చెప్పనక్కరలేదు. ఇంకను అనియోజకవర్గము కావలసినపుడు నిశ్చయమును జూపనిమాట సత్యమే. కాని అవసరము వచ్చినపుడు నామకు లన్యభాషయత్నములు చేసినను నిలువబడగలరని నేను గనుకొంటిని. అనియోజకవర్గమునే మనమందఱమును ప్రేమించవలయును దానిచే ప్రేమబొందనలయును. ఇకనుపరివర్తనదురుటకుసాధ్యములనన్నేపించుటలో ప్రతిపక్షమునకులసి పనిచేయవలెనన్న వాదమునకును కావలసినంతవరకు తృప్తికరముగ నుండునటుల చేయవలసియుండు నని తలంచెదను.

విషయము అసహాయము కావలెనని కోరరు. స్వాతంత్ర్యమునకుబదులు క్రైస్తవత్వము కోరరు. కాని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గానున్నపుడు, అసహాయము విధియై చెరసాల సౌభాగ్యముగల్గును. విపరీతినిలదుగాని అసహాయముకొరలేదని తలంచునా రందరము అసహాయవాదులు దాని నవలంబింపవలసరములేకుండ జేయవలయును. అట్టిఫలితము చేయవలయులేదుటకు సర్వోత్తమ మార్గము ఆన్ని పక్షములను కలియు నటుల చేసి, ఆంధ్రరకును అంగీకారముగనుండు స్వరాజ్యవిధానము ఆలోచించి వీలైనయెడల దాని నాచరణలో పెట్టుటకు సర్వసామాన్యపద్ధతిని కనుగొనుట ప్రయత్నము.

రాజద్రోహమేది?

గాంధీజీగారు డివారపు 'ఎంగ్లండ్' లో నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ప్రాశస్త్యము రామగౌడు హిందీవాచక పుస్తకములందు అదివరకు ప్రచురణలో నున్న పుస్తకములనుండి యుద్ధరించిన భాగములకన్న మరేమిన్ని లేవని ఒప్పుకొనినూడ అసహాయవాదు హైకోర్టువారు అది రాజద్రోహకర్మము లని తీర్పుజేసిరి. ఇంకను ప్రాశస్త్యముగారి మీద 300 రూపాయలు ఖర్చులనుపెసిరి. ఈ వాచక పుస్తకములు ప్రకటించి మూడు సంవత్సరములు కాగా యిప్పుడు నిషేధింపబడినవి. కాలము గడియుటచే దోషముమాయనని నేనునమ్మును. కాని ప్రభుత్వమువారిదోషమునింతకాలమేల నుండ నిచ్చిననిమాత్ర మడుగుట న్యాయము. అసహాయోద్యమపరివర్తన సమయమున ప్రభుత్వము వారిపనికి దలపెట్టినది ధలంపవచ్చును. కాని ఈవాచకములను వ్రాసిన ప్రాశస్త్య రామవాసుగౌడుగారి, వాని నుపయోగించు పాక కాలముగాని అందలి జాతుర తలదండ్రులుగాని యేమిచేయవలెనని యడుగువలసిని ప్రశ్నయే. కాని దీనికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట సుభముగాదు. అసహాయోద్యమమును దానితో కాననోలంఘనమునగూడ తాత్కాలికముగ విరమింప బోవుచున్నాము. కావున అట్టిపనులకు కాంగ్రెసు యొక్క ధర్మము ముండదు. ప్రతివ్యక్తియు, సంస్థయును స్వభావ్యతమీదనే పని చేయవలెను. అతీర్చునందు మూడుభాగములు గాన్పించును.

- (1) ప్రభుత్వముపై ద్వేషమునకు పురిగొల్పినవి.
- (2) పాశ్చాత్యనాగరక, యూరోపియనులపై ద్వేషమును పురిగొల్పినవి.

(3) జాతిమత ద్వేషముల బురిగొల్పినవి

మొదటివిషయమును జూచునెడల సందర్భాను సారముగానుండ వేరేయొక వాక్యమును దీయునెడల యేపుస్తకమైనను నిషేధింపవలసినదేయని చెప్పవచ్చును. నాకు చెలిసినంతవరకు న్యా యాధిపతులంతకన్న యొక్కవ యేమియులేదు లేదు. రెండవది భారతదేశములో ప్రతిపక్షియును ప్రభుత్వము నడుపుచున్నట్లుగాక న్యాప్రకారము స్థాపించబడిన ప్రభుత్వవిధానముపైన ఇష్టముకలగుచుటల ప్రాప్తియు జేయుటచేత రాజద్రోహకర్మములయే ప్రకటింపవచ్చును. భారతీయుడైన ప్రతివారు అందుకు ప్రతికూలముగనుండి దానిని బాగైనజేయవలెను, లేదా అంతరింపజేయవలెనని చెల్లించుచున్నాడు. ఇకను పాశ్చాత్యనాగరకము మాటవిషయమున పురాతన హిందూధర్మగ్రంథములందు ఆధునికవిధానమును నిరసించుచున్న వాక్యము లెన్నియో గాన్పించగలము. నేను పాశ్చాత్యనాగరకముగూర్చి అచ్చటచ్చట నెత్తుచువానిన చిన్న పుస్తకమును యేమియు భయములేకుండనే పిల్లలకు చదువుకొననిచ్చిరి. నేను అట్లుఖండించుటలో తప్పుజేసియుండవచ్చును. కాని నేనావ్రాసినది మానవజాతిలో నెవరిపైగాని ద్వేషమును గలుగజేయుటకు గాక సజీవముగ వాని యన్నింటిమీదను ప్రేమనే బోధింపవలెననిచింది. అచిన్నపుస్తకమును జడువులవలన ఒకరి మనస్సెన్నచెడిపోయినటుల నే నెరుగను. దానిని యీ దేశములోను యితరదేశములలోను అనేక భాషలలోనికి తర్జుమాచేసిరి. దాని నొకసారి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. కాని అనిషేధము వలన అగినదేమియునులేదు. అది ప్రచారములోనే యున్నది. నన్నేమియు జేయకుండ వదిలివేసి ప్రాశస్త్య రామగౌడు గారును శిక్షింపబడి చిత్రముగ నున్నది. ఇకను జాతిమత విద్వేషముల గలుగజేయుననుటకు ఒకవాక్యము మాత్ర ముద్ధరించి చూపబడినది. అది యే సంస్థానములలో నమ్మకతో నాకు చెలియెను. కాని అట్లు వాక్యముకొఱకు ఆపు పుస్తకములను నిషేధింపలేదని స్పష్టముగ గాన్పించుచున్నది. ప్రాశస్త్యగారి అంతరార్థ నిష్కల్మషమైనదని నాకు చెలియెను. ఎవరిపైగాని ద్వేషము గలుగజేయునట్లేక మాయనకు లేదు. ఆపు పుస్తకముల అమృతమువలన ఆముగ్ధుల భయముయేమియు రా లేదనియు నాకు చెలియెను. నేనే ఆయన యేయెడల అచిచ్చముగ పుస్తకములను ప్రచారములో నుంచెడివాడనే. ఉన్న పుస్తకములను ప్రభుత్వమువారి పట్టదే స్వాధీనము చేసికొని యుండును. కాని యిదివరకు యీవాచకముల నుపయోగించుచుట్లు, తలదండ్రులుగాని, రక్షణకర్తలుగాని వద్దన్నతప్ప వానినే బోధించుచుండవలెనని కోరెదను.

రత్నపురుష లేహ్యము డబ్బీ రూ. 2.4.0.
శుక్లనవ్వుమునుపోగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుత లేహ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనవ్వుమైనను పారదోలునని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమువల్ల శుభమువల్ల వచ్చిన దర్శ మొదలగు కోరికలు మాత్రత్రోగములు కూడ తగ్గును.
మహాద్రాక్షాది మార్మము ఒకనెల ముందు డబ్బీ రూ. 4.0.0.
పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

పాలకొండ బోర్డు హైస్కూలు

విద్యార్థిసంఘము

(ఒక విలేఖరినుండి)

పాలకొండ బోర్డు హైస్కూలు విద్యార్థిసంఘమువారు 80-11-24వ తేదీ అదివారమునకు దను సంఘసభయొక్కయొక బాతరాయొక్క, యు నార్టీ కోర్సుమును పాగవతిపురపు హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయులకు మహారాజాశ్రీ ఆంగర సోమ శేఖరరావుపంతులవారి యధ్యక్షతక్రింద జరిపిరి.

రాజమునుండియు వీరభట్టానునుండియు గొందరు యీమహోత్సవమునకు విచ్చేసిరి. దైవప్రార్థన మైనతోడనే యధ్యక్షులను బ్రకృతపాతకాలా ప్రధానోపాధ్యాయులకు శ్యాంరిజో గారావు పంతులుగారు కర్పూరహారాలుచే నతంకరించి, యుచితాసనాసీనులంగావించి సభవారికిని బిల్లలకును నల్పహారముల నొసంగిరి.

సంఘకార్యదర్శియు, సరస్వతుల మూర్యవారాయణశాస్త్రిగారు సంఘసభలో నిదివరకు జరిగిన వ్యాసముల సంఖ్య జెప్పి సంఘసభల యావశ్యకతనుగూర్చి యాంగ్లమున చక్కగ నుపన్యసించి విరమింప శ్రీ ర్యాలి జోగారావుపంతులవారు స్కూల్ పూర్వపు జరిత్రను దిశాభివృద్ధి గూర్చియు ముచ్చటించుచు, నుపాధ్యాయులకు బిల్లలజనులసహాయము మొందుగ గావలయుననియు, నటుల వారు బోధించిన బాతరాయలభివృద్ధి యధికముగనగుననియు, నుపన్యసించిరి. మతీయు వారే యీపాతకాలలో నిదివరకు జెప్పబడినట్లుగాక, నూలువడుకుట బట్టులనే యటు వ్యవసాయమునునుగకలగూడజెప్పిన బాంబుననియు, నందులకు జిల్లాబోర్డువారిసహాయ ముండవలయుననియు జెప్పి యందుకు దాము యథాశక్తి యిచ్చింతుమనియు జెప్పి విరమించిరి.

కంఠికుప్ప కొండలరావు పంతులవారు పిల్లల జనకులు పాతకాలలోపాధ్యాయులకు బోధనలయనని చెప్పియందలి లాభముల నాంధ్రమున నుపన్యసించి విరమించిరి.

మోపిదేవు విద్యార్థులుగారు, ర్యాలి కామేశ్వరరావు ఆర్లె న మూర్య ప్రకాశరావు గాడ్ల విద్యార్థుల ముఖ్యకర్తయును, విద్యార్థిసంఘసభల యావశ్యకతను, శ్రీ రాజోగ్యముగూర్చి యుపన్యసించిరి.

పాతకాలలో నుండయున్న విద్యార్థులను శరీరవ్యాధి ముక్తిదలయందును, తెనుగు వ్యాసరచనలయందును బరిశీలించి యుత్తీర్ణులైనవానికి నుపన్యాసానంతరమున బహుమతుల నొసంగిరి. ఈ బహుమతులు గ్రామము లొసంగినవే.

బహుమతుల నొసంగిన పిమ్మట శ్రీ సోమశేఖరరావు పంతులవారు పాతకాలలోపాధ్యాయులకు బిల్లల జనుల సహాయము ముఖ్యముగ నుండవలయునని చెప్పి, యందలిలాభములను నాంగ్లమున నుపన్యసించి సభను ముగించిరి.

ఆ తాత్రి విద్యార్థిసంఘమువారు తొమ్మిది గంటలు మొదలు పండ్రెండు గంటలవఱకు నాంగ్లనాటకమున నొక భాగమును బాడుకాపట్టాభిషేకమున రామగౌడు గంగన దాటుటను, గయోపాఖ్యానము గృష్ణార్జునులశంకరాదమును, జిత్రనలీయమున బాహుకుని భాగమును బలవంతకావ్యాచార్య మను ప్రహసనమును బ్రదర్శించిరి. వీరభట్టాపురవాసులు వారలకు బహుమతు లొసంగిరి. గ్రామములును సభ సలంకరించి నాటకభాగములను జూచి యానందించి పిల్లలను దగనటులఁ బ్రోత్సహింపఁచి ప్రతివత్సరము నీరీతిగ వార్షికోత్సవమును జేయఁగోరి తమ యొకమత్యమును జూపిరి.

బెజవాడ శ్రీమైలవరం పాలభారతి
సమాజమువారు
మండవేటలో
10-12-24 బుధవారం సావిత్రి
13-12-24 శనివారం ద్రాపతి
ప్రదర్శింతురు
టిక్కెట్లు ధర మామూలు ప్రకారమే.
డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య,
కార్గడర్.

అహాబాదు, డిశంబరు 6:— అలహాబాదు వాస్తవ్యులగు శాయుచాందీ మహాదేవ ప్రసాదుగారు వారణాసి నుండి పరలోక గోళులయిరి. వారు వ్రాసిన పీఠ ప్రకారము అలహాబాదు నగరమండలి కాస్తునాపాతకాలకు నాలుగవరు-40,000 లు ఆదాయమునున్న భూవసతి నిచ్చిరి. (అ.ప్రతి.)

స్థానిక వార్తలు

జగన్నాథ భక్తనభ: - వైభవవారి పాఠశాల సమావేశము 14 తేదీ ప్రాథమ 7-80 గంటలకు ఎగ్జ్యూట్ చేసినదిగాను జరుగెను.

వెస్ట్రేయన్ గరల్సు హైస్కూలు: - రాయపేటలో స్కూలుగా భార్య నిన్న ప్రైవేటుగా క్రొత్తభవమును తెరచెను. చాలామందివచ్చిరి. లాసనమ్మ ప్రధానోపాధ్యాయిని క్రొత్తభవముయొక్క అవశ్యకతను గూర్చి చెప్పెను.

దీనరక్షక సంఘము: - తండ్రియూరపేటలో డాక్టరు వరదరాజునాయుడుగారి గృహమునందున్న దీనరక్షక సంఘస్థానమును గవర్నరుగారిభార్య వర్ణించెను. బాలబాలికలకు విశాయిల పంచివెట్టెను. ఆమెనందర్ననునకై ఒక రోజు ఆ పిల్లలకు సెలవయబడెను.

ఆయుర్వేదకళాశాల: - కళాశాలదైర్ఘ్యంబోధనకు అధ్యక్షులగు డా. ఎన్. ముద్రమణియ్యగారు మరణించునందుకు విచారమును నూచించుచు ఆయుర్వేదకళాశాలకు సోమ వారమునాడు సెలవునిచ్చితిమని లక్ష్మీపతిగారు తెలుపుచున్నారు.

మోసపునేరము - ముద్దాయిని వదలుట: - ఆర్. వెంకయ్యగారి మీదను అతని కొడుకుమీదను (గయిటి కంపెనీ యజమాని) ఖా. బి. సదుల్లా బాదా సాహెబ్ గారు తనచే మోసగించి 25000 రూపాయలు గయిటి కంపెనీ తాకట్టుమీద ఖర్చుపెట్టించిరని దావాతెచ్చెను. అందులో గయిటికంపెనీని రెండవ తాకట్టు పెట్టిరని తెలుపగా ఎగ్జ్యూటరు యేజిస్ట్రీయగారు వెంకయ్యగారి కొడుకును మొదటనే డిస్మిస్ చేసి మరలకనెను. తరువాత వెంకయ్యగారిపైన చార్జీలు ప్రాసెస్ అయి విచారించి మోసము రుజువు కాలేదని ముద్దాయి నిర్దోషియని యితనిగూడ వదలిపెట్టి కేసు కొట్టివేసెను.

భార్యను కత్తిపీటతో నరకుం

ఉరిశిక్షను దొంగించి పునర్విచారణ కాజ్ఞ నిడుట నేటిదినము చెన్నపురి ప్రధాన న్యాయస్థానముందు ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి మాధవ్ నాయుడుగార్ల సమక్షమున ప్రభుత్వ వెంకటవారాయణ యనునాతడు తన భార్యను కత్తిపీటతో గొంతునరికివేసి నాడను నేరముపై నెమ్మన జడ్జిచే ఉరిశిక్ష విధింపబడిన కేసు విచారణకు వచ్చెను. ఈ కేసునందు ప్రభుత్వ వెంకటవారాయణ యనునాతడు కొంతకాలముక్రిందట కలకత్తాలోనున్న వైద్యవిద్యార్థిగనుండి చదువునుగించి గుంటూరునందు ఆరేనిట్టర్ గారింట నివసించుచుండెను. ప్రాసెక్యూషన్ వారివాదన ప్రకారము ఆ క్రమగతులుంబును వీడకుంబుమైనందున ముద్దాయిని తన భార్యను తీవ్రకత్తి పలసినదని ముద్దాయియొక్క ఆర్డర్ పట్టుబట్టెను. ముద్దాయి ప్రెజెంటేషన్ వలన ఆగ్రహించి గత జూలై 9 వ తేదీని జుద్దయి ఆర్డర్, బావమరదులు రైలుస్టేషనుకు వెళ్లియుండగ ఇంటిలో పొంటిగనున్న భార్యను పట్టుకొని వేరొకమంచముపైకెక్కి కత్తిపీటతో గొంతు నరికివేసెను. నెమ్మనకోర్టు నందు విచారణ ప్రారంభింపబడుటకు పూర్వమే భార్య గతించెను.

ముద్దయితరపు స్త్రీడరు ముద్దయి ఉన్నాడనివలె నున్నందున వైద్యపరీక్ష చేయబడినదిగ కోరెను. కోర్టునందలివిచారణ గ్రహింప సమర్థుడుగానిదో ఉన్నాడనివలె తలచి ఆవిషయమై విచారణసలుపును నని నెమ్మనజడ్జి నడివి ముద్దయికి ఉరిశిక్ష విధించెను.

ఈ కోర్టులో ముద్దయితరపున కి. నరసింహాచారిగారు వాదించుచు ముద్దయి నిజముగ విచ్చినాడో లేక ఉన్నాడనివలె నటించుచున్నాడో కోర్టునందలి కార్యక్రమము గ్రహింప సమర్థుడో అసమర్థుడో కనుగొనుటకు సమర్థులగు జూరులచే పరీక్షింపబడవలెనని నుడివెరి. న్యాయమూర్తులు ప్రేరేపన సంగీకరించి తమ తొలగించి క్రిందికోర్టున్యాయమూర్తి ముద్దయి ఉన్నాడని తేదీ కోరెనుగాని పదవ విచారణసలుపవలసినది నియమించిరి.

పరిశీలనానిబాలురుపాఠశాలలు: - గవర్నరు మొటుబాంకోరికపై దైర్ఘ్యము అవకర్చి ఇన్స్పెక్టర్ మొట్టిండి విమర్శలతో అడిగివచ్చెను, అదిహింద్రులు ప్రభుత్వపాఠశాలలు ప్రభుత్వపాఠశాలలకు చెందకుండుగలరే వారికా పంపిరి. 1922-23 దాకా 7587 మంది గలరు. 1923-24 లో 8552 వరు మొచ్చిరి. గుంటూరుకృష్ణులు బల్లారి కడప నల్లూరు చెంగల్పట్టు ఉత్తరాగ్రామ విత్తూరు దక్షిణాగ్రామ మధుర నేలము మలకానాజిల్లాలందు హెచ్చుదలగలదు. గంగావి కాళపట్నం కృష్ణాజిల్లాలందు కాటరప్పర్తి ఒక్కయిదిగానే యున్నది. మిగతా యోట్ల పెద్ద జాతి హిందువుల మూలమున, పరిశీలనల వీధిరసము మూలమున సంఖ్యకల్గినది. ఇల్లారి అనంతపురం మలకానా దక్షిణ కెనరాలలో అన్నిజాతులు రాదగిన భవనములలో పాఠశాలలున్నవి. ఈ పంపత్తరములో నుమారు 81 పాఠశాలలు గుర్తు, సావిట్రి అగ్రహారములలోనున్నవి అన్ని జాతులు పోవుటకు వీలగు చోట్లకు మార్చబడినవి. వికాఖపట్నం కృష్ణా గుంటూరు చెంగల్పట్టు దక్షిణాగ్రామ నేలములలో నింకా కొన్ని స్కూళ్లు అంతా పోదగినచోట్ల లేవు. జాటిని సరియైనచోట్లకు మార్చవలెనని స్థానిక సంఘములకు సలహావ్యవహరింపబడినది. ఫలము లేక పోవుటచే సావిట్రి అగ్రహారములలో యీ పాఠశాలల నుంచవలసి వచ్చినది. వీటిని వికాఖకు చోట్లకు మార్చుటకు యిన్స్పెక్టర్ కు సవరణ తీసివేసెనున్నాడు. దక్షిణాగ్రామలో స్థానిక సంఘము యిన్స్పెక్టరున కనుకొనినంత సాయముచేచులేదట. ఇందులకు కారణము అచటి బ్రాహ్మణేతరులు పంచములకు తమ పిల్లలతోకలలుపుట కిచ్చుగింపకపోవుటయే యని తెలియుచున్నది. అంతకు నున ఆ స్థానిక సంఘమువారికి అధికారముతోద్భవమని ప్రభుత్వమువారు సలహానిచ్చుట నుంచిరి. 14 భవనములు అందరికి అందుబాటులో నుండవట్లు కట్టబడినవి. చెంగల్పట్టులో 5 భవనములకు తగినచోటుదొరికినది. మొత్తము మీద యీపరిశీలనలవారు భూస్వాములపైకాధారపడి యుండట వారిపిల్లలు పాఠశాలలకు కాకుండుటకు కారణము. కాని నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యతో పంచముల స్థితి బాగుపడవచ్చునని డైరెక్టరు గారు తెలిపిరి. దానిపై ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరును దీక్షింది విషయముల ప్రకటించిరి. 7587 నుండి 8552 వరకు వృద్ధియై నందులకు పంజీషము. ఇంకను కొన్ని పాఠశాలలు అన్నిజాతులవారికిని అందుబాటులో లేనివి దైర్ఘ్యము తెలుపుచున్నాడు. కామచంద్రపురం తాలుకాలో నిది ఎక్కువట. అందుచే స్థానిక సంఘములవారట్టి స్కూళ్లకు అందరికిని అందుబాటులో నుండు ఫలములకుమార్తు గాక, గోదావరిజిల్లాలోద్ధ ప్రసిద్ధింబుగాదు అంతాకీ పేట హైస్కూలును అదిహింద్రుల కనుకూలముగ నుండునట్లుచేసేరేకా తెలుపుదురుగాక. ఇరంపురంతాలుకాలోద్ధ వారు అదిహింద్రులకు నెక్కువ ఏర్పరచిరట. కి. జి. ఓ. నెం. 205 పేరా 4 చూచుచుగాక. పంచమవిద్యార్థుల నూతనేర్పూకాని పాఠశాలలకు ఎక్కువ గ్రాంటు నిత్తుమిచ్చి గుంటూరుజిల్లా విద్యా సంఘమువారిని మే మభిసంధించుచున్నాము. తిరుమనాపల్లి జిల్లాలోద్ధ నూతనవిషయములో వారు జి.ఓ. నెం 329 చూచుకొందురుగాక. దక్షిణాగ్రామ స్థానిక సంఘముల అసహాయమునకు విచారించుచువారికి యికముందు సహాయముచేయుదురని నమ్ముచున్నాము. వీరుగూడ 329 జి. ఓ. చూచుకొందురుగాక యని ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించి.

గ్రామరాయర్

ప్రతికాధికారి శ్రీయుత రా. వెంకట సుబ్బయ్యగారు

ఈమాసప్రతిక మొదటిసంచిక నవంబరునెలలో వెలువడినది. కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనియందు, గ్రామకోర్టు ప్రాన్ స్పెషల్ (పాపర్టీ, రిజిస్ట్రీషన్, స్టాంపునట్టములను హిందూలను గురించిన వ్యాసములు గలవు. ప్రతియింగ్లీషునెల 10 వ తేదీలోగా నందిక వెలువడును. దీనిలో చట్టములు మున్నగు కోర్టులకు సంబంధించిన విషయములు ప్రకటింపబడును. చందా ఆరు నెలలకు తప్పాలాక్షిపహారు 1-5-0 లు కలయువారిట్లు వ్రాయవలెను. సామ్మ మనిఆర్డరుద్వారా పంపవలెను. "ఆర్. వెంకటసుబ్బయ్యగారు గ్రామరాయర్, సంపాదకుడు, బృందావనం, కల్పాపురం, చెన్నపురి"

పాశ్చాత్య పద్ధతులు

ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారి యువస్వాసము

భారతీ గ్రంథాలయం వ వార్షికసభ యందు ఏ. వి శ్రీనివాసస్వామిగారి అధ్యక్షతక్రింద, ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారు రుపన్యసించిరి.

"పాశ్చాత్యుల పద్ధతులవలన లాభాలు గలవు, వడ్డెలు కలవు నష్టాలగుర్చి నేను చెప్పదలచుకొనలేదు. లేదు. పాశ్చాత్యులనుంచి ప్రాగ్డేశీయులు నేర్చుకొనదగినవి చాలాకలవు. పాశ్చాత్యులు భౌతికజీవితమున కెక్కువ ప్రాధాన్యము నిత్తురని యనువారితో నే నేకీభవింపను. ముందు మనకు మంచిరోజులు రానున్నవి. గావున నాభౌతికజీవితమునుగూర్చి మనము మాటలాడకుండుట మంచిది హిందూజాత మొరతాధ్యాత్మికాన్నత్యము ననుభవించుచున్న పాశ్చాత్యులనుంచి రాజకీయముగ సాంఘికముగ స్వతంత్రపాఠశాసీవిధిమయముల పెక్కునేర్పవలసి యున్నది. పాశ్చాత్యజీవితమునందు ప్రధానవిషయము వారికి గల ఎడతెగనియంతాస్యాము వారియొక్క కృత్రిమతత్వము మనము నేర్చుకొనవలసి యున్నది. వారు తమపాటుగువారి నాదరింపు విషయమునుగూడ మనము నేర్చుకొనవలయును. యూరపు నందంతటను ఆరోగ్యవిధానము చక్కగా ననుసరింపబడును. దీనిని మనహిందూజాతయు నేర్చుకొనవలయును. దైనికజీవితమునందలి శ్రమ ను బాధుటకు కొంతకాలము విరామముండుట అవసరము. అట్టియవసరమును పాశ్చాత్యులు బాగుగా గుర్తించిరి. వారిపద్ధతి మన మనుసరింపబడుచితి. రంధ్రభేదములను గూర్చి తూర్పుతూర్పు పడమర పడమరే రెండూ ఎక్కుడు కలవు

అని కిప్పింగు గారన్న దానిలో కొంతనిజముగలదు. యూరపుకండములలో తంగుభేదములేదు. ఆక్కడ ఎవరైనను నుమారుగ జీవితమును గడపవచ్చును. ఈవిషయములో యిండియా కొంచెము ప్రయత్నము చేయవలయును. అన్నిటికన్న పాశ్చాత్యులలో కన్పడునది (ఇండస్ట్రియల్) పారిశ్రామిక ఉత్సాహము. దీనిని ప్రతివారు నేర్చుకొనవలయు నని చెప్పితి. తరువాత రమింద్రనాథ టాగూరు "త్యాగము" అను నాటకము ఒక తెలుగుప్రహసనము ప్రదర్శింపబడెను.

బలహీనత, ప్రాణక్షితగ్గుట

ద్వంద్వమూత్ర వ్యాధులకు

అమోఘమైన చికిత్స

బలహీనత, ప్రాణక్షితగ్గుట ద్వంద్వమూత్ర వ్యాధులు, మున్నగువానివలన నేను చాలతీవ్రముగ బాధపడుచుంటిని. తిరుమగా వీర్యనష్టముగూడ కలుగుచుండెను. అందువలన బలహీనత హెచ్చెనది. నానాటికి నానీతి తీసి కట్టులోకి వచ్చినది అట్టిసితిలోనాకు, తిరునల్వేలిజిల్లాకృష్ణాపురంకాపుర స్త్రులగు శ్రీమాన్ పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యగార్ల వారు చెన్నపురి, జార్జిపురము, ఆగ్నేనియన్ వీధి 72 వ గృహమునందు కాపురమున్నట్లు తెలిసినది ఆయన యెటువంటి గడ్డరోగములనైన కుదుర్చుగలరని విని ఆయననద్ద ముందు పుచ్చుకొన నారంభించితిని. యథార్థము చెప్పచున్నాను. అతినల్వలకాలములో నాకు అద్భుతమైన గుణము కలిగినది. వెనుక చెడుతిరుగుమవల్ల నేను ప్రపంచశృభ్యాల కెందుకు పనికిరాకుండ పోయినాను. ఇప్పుడు మంచివలెను తనము నాకు పూర్తిగా కలిగినది.

ఆర్. వెంకటరామన్, ఇంటర్మీడియేట్ స్టూడెంటు. కోమలగ్రామము, తంజావూరుజిల్లా. ప్రస్తుతము కచేరీలోద్ధ మైలాపురము 1-6-28. (తరుటన నెం 24) వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

కాకినాడ, }
9.12.24. }

బెల్లాం కాంగ్రెసు మహాసభ

స్వేష లుక్రయినులు

చెన్నపురినుండియు బెజవాడనుండియు 24 వ తేదీని రెండు స్వేష లుక్రయినులు బయలుదేరును

హెచ్చుమంది వెంటనే రైల్వేవారికి వ్రాయవలెను

ఈ నెల 24 వ తేదీ సాయంత్రము 6 1/2 గంటలకు బెజవాడనుండియు, 24 వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు చెన్నపురినుండియు స్వేష లుక్రయినులు బయలుదేరును. 25 వ తేదీని పగలు 11 1/2 గంటలకు చెన్నపురినుండియును 12 1/2 గంటలకు బెజవాడనుండియు గుంతకల్లు చేరును.

చెన్నపురినుండి వచ్చినవారినిగూడ అచట బెజవాడనుండియే యెక్కించెదరు. బెజవాడ నుండి వచ్చినవారికి 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు గుంతకల్లునుండి బయలుదేరి 26 వ తేదీ ఉదయం 6 గం. 20 ని. కు బెల్లాం చేరును. ఈ బండ్లలో ప్రయాణము చేయువారు "డిప్టీ ట్రాఫిక్ మేనేజరు, ట్రాన్సుపోర్టు, ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే, మదరాసు" అని వ్రాయవలెను. తగినంతమంది ముందుగా వ్రాసినవారిని రైల్వేవారు స్వేషలుబండ్లను నడపగూడ నల్ల గోరువారు వెంటనే వారికి వ్రాయవలెను. 1, 2 తరగతులకు రానున్న క్రమము కన్పెను కలదు మూడవతరగతికి లేదు. ఇంటర్మీడియేటు తరగతి యీ స్వేషలుక్రయినులలో నుండునే యుండదు. మూడవతరగతికి చెన్నపురినుండి బెల్లాం వెళ్తుంటు రు 10-5-0. బెజవాడనుండి బెల్లాం వెళ్తుంటు రు 11-0-0. మొదటితరగతి రాకపోకలకు క్రిస్తమసు కన్పె పనుప్రకారము చెన్నపురినుండి 78-0-0. బెజవాడనుండి 78-7 0 లు. రెండవతరగతి రాకపోకలకు చెన్నపురినుండి 39-0-0. బెజవాడనుండి 39 3-0. క్రిస్తమసుకండుగల కారణమున ఇతరబండ్లలో కాంగ్రెసుయుక్తకులకు ఎడము దొరకదు.

అడయారులో నూలువడుకుట

(ఎంగుళిండియా)

డాక్టరు బెనెంట్ బాగిక్ మి. డి. మాంజియర్లవద్దనుండి వచ్చిన లేఖయు దానిపై ఆమెవిమర్శనములను యీమాసపుతి యాఫ్టర్న పత్రికనుండి యుద్ధరించి ప్రకటించినయీక్రిందివిష యములను చదువుటకు పాఠకులకుసంతోషముగ నుండవచ్చును: "మాంజియర్లవారి నూలువడుకుటనుగూర్చి మాట్లాడినటుల న్యూఇండియాలో జరిగిరి. ఈవిషయమున అడయారులో నేమి జరుగుచున్నదనియు మీరు తెలిసికొన గోరెదను. మేలో మీరు లండనుకు బోయినపుడు నేనునూలువడుకు నేర్చుకొంటిని. ఆ ఆవరణములో నాపనిని ముందు నేనేమొనలుపెట్టితిని. గ్రామములలోగృహపరిశ్రేణిలువ్యాప్తముగాం అడయారు మట్టునుండు గ్రామములందు రంగురంగుల కట్టడములు అల్లికలు మున్నగుపరిశ్రేణులు నేర్పి సహాయము జేయువలెనని కుతూహలముగనుండి డి. డి. కొన్నాల్లై న పి ద ప త ం ద రును నూలువడుకు నేర్చుకొనిరి. ఇప్పుడున్న రైల్వెలలో నేర్చు మిస్ బారీ మాంటిసరీ పాఠశాలలో పేరముగాను 11 మందిగ్రామము లోని స్త్రీలకును, ఆ ఆవరణములోని పిల్లలకును చాలమంది స్త్రీలకును నూలువడుకుటను నేర్పుచున్నారు. ఇచట నుద్ధరియే చాటులను చేసెను. నే నీవుడు నేతనేర్చుకొనుచున్నాను. అప్పుడే యీపాఠశాలలో రెండుమగ్గులున్నవి. త్వరలోనేరంగులు వేయబారంభించెదను. మీరీసంగతుల దెలిసికొని మాప్రయత్నములగుర్చి అందరుకున శిష్యులు ఉపయోగకరముగ నుండును.

ఇండియాలో యూరోపియన్ స్త్రీలు నూలువడుకు వారు చాలమంది యుండరు. థియో సఫీ ట్టు చేయుట వి న ద గి న వి య ము. ఇట్లు చేయుట రాజకీయ నిశ్వాసమచేతగాక యితరులకు సహాయము జేయుచున్నప్పుడునే యున్నది. అగియ రాజకీయములతో సమానమే మే మిచట తియ్యజేయు నూలును భిక్షువునేయకుండ గాంధీగారికి కాంగ్రెసుకు పంపుచున్న పంపెదము. ఇప్పుడే ఒకడజనునుండి యైన వడుకుచున్నాను.

"ఈనూలు వడుకుట నేతవలన, తాను సృష్టించిన దను సంతోషముతో అత్యల్ప జీ గంటలయూ, అధికముగ సహాయకరముగ నుండుటయు ఆధ్యాత్మిక జీవితపరమార్థముగ నుండి తివ్యజ్ఞానసహజ కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటయుగూడ వగును. మేమిచట అద్భుతకార్యముల జేయుచున్నాము చూచుచున్నామని చెప్పగలను."

"నేను తనవుడు, ఈవిధముగ జరుగుచుండుట గ్రాంధరకు చిత్రముగనున్నను సంతోషవిషయము. నేనును ఆసంగతి యెమియు దెలియకుండనే ఇండియానుతిరిగి రాగానే బొంబాయిలో గాంధీగారిని జూచినపుడు, విశుత్వమునకు సహానుముగనుండు నెడల కోకా అరగంటవడికదనని చెప్పితిని. మీడి

మాంజియర్ల చాల చిత్రమైవస్త్రీ. అమృతమునకు నూలును తయారు చేయు స్త్రీలకు స్వయము గ రాటుమును సంపాదించవలెనని ఆమె నూచించెను. వారికి డిజ్ను రచ్చులు యిచ్చుమే. కాని రాటుముంటే డిజ్ను నెప్పుడును సంపాదించవచ్చునని ఆమెచెప్పగా వారు నూలు ఇచ్చి రాటుములు దీసికొని సోపయోగము న కై యిండ్లకు గొనిపోయిరి. ఇప్పుడు నూలుతో నుడ్డనేయుచున్నాడు. అనుడ్లతో దక్షిణదేశపు అచారముప్రకారము పిల్లలకు చిన్నకుడితీసిలు వుట్టించినాము. పాఠశాలలో నందరును యీరకమే తోడుచుచున్నారు. మి. డిమాంజియర్ల ఆశీర్వాదముల రాటుములను కొనెను. వారివద్ద పనిజేయుచున్న వుడ్డంగి జహుకులభమైనది కాగా పనిజేయునది తయారుజేసెను. వారుగింజలు తీయకుండనే పకాసరినడికెదరు. ఇప్పుడామె సచ్చింగులు చేయుటను నేర్చుకొనబోయినది. దక్షిణదేశములో యీరంగు అద్దకమును ఈమట్టు ప్రక్క గ్రామములలోనేర్చ ఆమెజేరుచున్నది. ఇది మంచిపనియే. త్వరలోనే వ్యాప్తిగాంచుచున్నది. ఏ గ్రామములోనైన కొంతపని మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పెద్దగ్రామములలో జేయవచ్చును. ఒకపంచాయితీని గూడ దానికి జేర్చునెడల ఆ గ్రామము మంచిమార్గమున నుండును."

ప్రథమ కర్నాటక ఆయుర్వేద మహాసభ

24, 25 తేదీలలో బెల్లాంలో జరుగును

చెన్నపురిలో ప్రభుత్వమువారి వేర్పచి ఆయుర్వేదకళాశాలకు ప్రసిద్ధిపాలుగానున్న కెప్టెను సి. శ్రీనివాసరావు గారి సభ కధ్యక్షతవహించెదరు. సన్మానసంఘమునకు డాక్టరు పరీనారు గారధ్యక్షులుగాను డాక్టరు బక్రీ వేంకటాచార్య, శృంగేరి శేషశాస్త్రిగార్లు కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

(ఆ. వె.)

బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

బెల్లాంలో 27, 28 తేదీలలో జరుగును

ఏ రామస్వామి మొదల్యోగగా

రధ్యక్షుల వహించెదరు

సంయుక్త బ్రాహ్మణేతర మహాసభ బెల్లాంలో ఈనెల 27, 28 తేదీలలో ఏ. రామస్వామి మొదల్యోగ (ఎం. ఎల్. సి)గారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును. ఆ. వె.

విశ్వాసద్రోహమా?

గాంధీమహాత్ముడు యీవారపు 'ఎంగుళిండియా'లో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

దేశము ధర్మమార్గముల ననుసరించెనని యుక్తాహము గలారు దేశములోనుండుట యీక్రాలమున శుభచిహ్నమే అనవలయును. ఒకమిత్రుడు, లిబరల్ పక్ష గుంపకు జెందనివాడే, 'ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘము స్వరాజ్యపక్షమువారికి గాని గాంధీజీకిని వదిలినతరువాత నంగీకరించుట విశ్వాసద్రోహముగాదా' యని యడిగెను. నేనుగట్టిగా 'కాదు' అనిసవించెను. కాని జెప్పచున్నాను. ఇట్లు సమాధానము గడుచుటవల్లనే అందరను మోటుటకు మూలమైనది. కాంగ్రెసులో నుభయపక్షములు నుండుట ఏకమగావలయును. కాంగ్రెసుతనవుడు. ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమే ఆ ఐకమత్యమును రూఢిజేయగలదు. కాంగ్రెసునం దుభయపక్షములు సంబంధించినంతవరకు యీ సమాధానమునందు జరుగుమార్పిడియు లేదు. అది అంతేగాని రైటిపక్షము కోరినయెడల దానిని సంస్కరింపవచ్చును. ఇండియన్ న్యూస్. ఉభయపక్షములకును అది సకారణముగ కాన్పించునెడల ఆఖండకము ఫలవంతముగను ఐకమత్యముకొరకుపక్షముగాని తమముఖ్యధర్మముల నర్పణచేసికొనుమని కోరలేదు. ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ మిత్రు డంగీకరించిన సమాధానము అంత్య సందేశము గాదు. యేమిన్నీ కాకపోలేదు. ఈప్రతిపత్తిలో లేని అంశములక అన్ని పక్షములను విచారించవలసిన వెన్నియో గలవు. పర్యపక్షమహాసభ నిర్ణయ మెట్లుండునో యని కాంగ్రెసు వారును తమధర్మములనుగాని విధానమునుగాని విరమింపనక్కరలేదు. కాని అన్ని విషయములను విశాలదృష్టితో మాత్రము జూడవలయును. ఈవిషయమును సహనబుద్ధితో చర్చింప వలయును. ముఖ్యముగా నీటిక్క-మరతు నుంచుకొని అన్ని పక్షములవారకు తమధర్మములను విధానములను, ఉద్దేశ్యములను ప్రకటించుటమంది. మనస్సులో దాపరికము లేమియు పనికిరావు. సమాధానము నంగీకరించి జేయకపోవుట యనగా మనస్సులో 'నేదో'దాపరికమున్నదనవలయును. హిందూమహాత్ముడేయమైతి కై కోరుటకట్టి సహన భావమునే యందుగూడ జాపవలయును. అభిప్రాయభేదము వెన్నియున్నను సమానాధర్మమే యను సరి. మనెడ నందఱును నేకమై అన్యోన్యగౌరవము గల్గియుండవలెను. సమానాధర్మము లేదనియు స్వరాజ్యమనగా అన్ని పక్షములవారికిని సమానముగ అర్థమగుట లేదనియు, మనలాభము లొకటి గావని యను సం తా ప కరవిషయమును గమనింప వచ్చును. అప్పుడు కాంగ్రెసు వేదికపై అన్ని పక్షముల నొకటి చేయుట యనుమాటయేయై తరారు. అనగాకానికర్మము దరిద్రభారతదేశమునకు స్వరాజ్యము లేదని చెప్పటయే. స్వరాజ్యము వచ్చినమాత్రము ఆస్వరాజ్యపార్లమెంటులోనే వివిధపక్షములవారను పనిజేయుదురు. అట్టిపార్లమెంటుగ నిప్పటి నుండియే యీ కాంగ్రెసు పనిజేయవలయుననియే యుద్దేశ్యమై యున్నది.

స్వరాజ్యపక్షము

మొన్న జరిగిన ఆ. భా. కాంగ్రెసు సంఘసభలో స్వరాజ్య పక్షము దేశములో తమ పక్షమునకు బలముగావలెనని విజ్ఞప్తిజేయవచ్చునని నేను జెప్పిన యుపన్యాసభాగము పత్రికానివేదికలలో వదలివేయబడెనని పండితమోతీలాల్ జెప్పచున్నాడు. అది నిజముగాను శ్శుభ్రమే భాగమే అదిని వేడింపబడియుండవలసినదే. ఆభాగము నీక్షింప ప్రచురించుచున్నాను.

"స్వరాజ్యపక్షమువారు బలము చేర్చుకొని కట్టుబాట్లతోనుండి దేశములో బహిష్కారపక్షమువారినిగూడ సహాయముతోరుటయై క్రమే. అసహాయవాదమును ప్రస్తుతము విరమించి స్వరాజ్యపక్షమువారికి బహిష్కారపక్షమువారికి కాంగ్రెసులోనున్న హోదాయే యున్నయెడల, బహిష్కారపక్షమువారి రక్షిప్రచారమునకు యేమాత్రమును ఆక్షేపించనక్కరలేదు నిజముగా అట్లుజేయుట అయ్యుక్తముగ నేయుండును. అసహాయాద్యమమును ప్రస్తుతము విరమించుటలో భాగ్యమదియేయని నానుభిప్రాయము. అనగా సంపూర్ణ బహిష్కార పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షములో చేరుచుని అర్థముగాదు. దేశంధు ఉచితరీతిని నన్ను తనపక్షములో చేర్చుకొనిరను. నాకు కావనసభాప్రవేశములో నవ్యము లేనంతకాలము అట్లుచేయజాలనని చెప్పితిని. బెటినుండిమాత్రము సహాయముజేయగలను. నిజముగా బహిష్కారపక్షములో జేరినవారెందగానిచేరజాలరు. కానియొకరినం దేవములను నేక బెటనుండి కాంగ్రెసు కార్యక్రమములో బాటు నడుచునుండువారు బహిష్కారపక్షమువారి ప్రసక్తి లేకుండ స్వరాజ్య పక్షములో చేరవచ్చును. బహిష్కారపక్షమువారు ఉపన్యాసముతో కావనసభలకు ప్రతిభాముగ ప్రచారముజేయవక్కరలేదు. రాటుమై నిరంతరము పనిజేయుటయే చాలాను స్వరాజ్యపక్షమువారికి కావనసభలను కాటుముగూడ గలవు. బహిష్కారపక్షమువారికి ప్రజాగము రాటుమదప్ప మరేమియు లేదు."

ఆంధ్ర పత్రిక

1924.వ సం. దినమునం 9-వ తేది

మంగళవారము

మహాత్ముని సంకల్పము

“హతోవా ప్రాప్య సేవ్యర్థం । జత్వావా భోక్తృ సేవకీమ్” అని శ్రీ కృష్ణభగవానుడు అర్జునున కుడదేశించి, దిగులు బాడెను. గాంధీ మహాత్ముడు పంజాబు రాష్ట్రీయ సమావేశాంత మున ముచ్చటించుచు, తానెక కార్యవిధానమును గూర్చి దీర్ఘముగ నాలోచించుచుంటిమని దెలిపిరి. దాని ప్రకారము స్వరాజ్యమయినను లభించును, లేకున్న ప్రాణముల నయినను సమర్పింపవలసి వచ్చును. అతీయగాని మధ్యపూర్వముగ జయిలు ప్రవేశముండబోదు. సంకల్పము పరివర్తనయిన పిమ్మట, మహాత్ముడు దీనిని ప్రపంచమునకు దెలుపును. ఇలాంటి కాంగ్రెసుసభయందు, మహాత్ముని యుద్దేశ్యము వెలువడవచ్చును. ఇది యేదియని పిత డ్కింప నవసరములేదు. మహాత్ముడు అసహాయ కార్యక్రమమును విరమించి, త్యాగ సంసిద్ధులకు అవకాశము లేకుండ జేసెనని ఆశాభంగ హృదయు లయినవారు, నిరాశ జెంద నక్కరలేదు. మహాత్ముని యుద్ద్యమమున కే పేరున్నను సరియే, త్యాగమున కది నిలయమైయుండగలదు. భర్తాను పానమున కది తావిచ్చుచుండును. దేశకాల పరి స్థితుల ననుసరించి మహాత్ముడు ఎట్టి కార్యక్రమ మును సూచించినను, దాని ననుష్ఠించువారికి చేతి నిండ పనియుండును. అయినను అసహనమునకు గాని, పోరాటములకుగాని, ద్వేషభావమునకుగాని తావుండట కతడు సమ్మతించడు.

అహింసామార్గమున స్వరాజ్యమును సంపాదించుట సామాన్యవిషయముగాదు. భరతవర్షము నందు వేర్వేరుమతములు, వేర్వేరుజాతులు, భిన్న సాంప్రదాయములు, భిన్నభాషలు మున్నగు విభేద కారణము లేన్నియో గలవు. వీనికిదోడుగ, ప్రాచ్య ప్రతీచీనాగరిక సంఘర్షణముచే గలిగిన సంచలనము మిక్కిలముగ వ్యాపించియున్నది. ఇట్టివివేరిత పరి స్థితులలో సంయోగసూత్రమును కనిబెట్టి స్వరాజ్య లక్ష్య దేశమున తాండవమాడునటుల జేయుట, ములభమగు కార్యముగాదు. అయినను మహాత్ము డొక త్రోవనేర్పరిచి, దాని ననుష్ఠించిన స్వరాజ్యము లభించునని బోధించెను. అసహాయోద్ద్యమము ప్రభుత్వవిధానమునకు తోడ్పడకుండ, ప్రజలలో నైకమత్యమును బలపరుగలగెను. ఐకమత్యమే స్వరాజ్యమని, మహాత్ముడు మొదటినుండియు ఘంటాఘటముగ చాటుచుండెను. రాటము ప్రజల కును విద్యాభిక్షకులకును మధ్య సంయోగము గుడు ర్చుట కుద్దేశించబడెను. ప్రజలమధ్యగల అంతరముల నది తొలగించునని దెలుపబడెను. హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము, వివిధమతస్థలమధ్య

ఐకమత్యమును బలపరుచునని సూచించబడెను అస్పృశ్యతా నివారణము హిందూసంఘము నుద్ధరించుటకును, అమానుషమగు దురాచారమును తొలగించి మానవస్వాతంత్ర్యమును తక్షణముట కును ప్రతిపాదించబడెను.

అంతస్సఖ్యము చేకూరినగాని, అసహాయోద్ద్యమ ఫలింపదని మహాత్మునకు దెలియును. నిర్మాణ కార్యక్రమము జాత్యైక్యమునకు సాధనముగ నిరూపింపబడెను. అసహాయోద్ద్యమము ప్రజలలో కని వినిపెరుగఁజేరినది, దేశభక్తిని స్వాతంత్ర్యావేశమును పుగొల్పెననియు, ప్రజాసామాన్య హృదయమును సంచలించజేసెననియు, త్యాగవహిని రగుల్కొల్పె ననియు ఎల్లరును అంగీకరించెడివిషయమే. ఖండాంతరములందుగూడ, యీవిషయము అప్రయత్నముగ గుర్తింపబడుచున్నది. భారతజాతీయోద్ద్యమము హిందూదేశమునకేగాక ఆధునిక ప్రపంచమునకుగూడ మార్గముజూపుచున్నటుల, పాశ్చాత్య పంశితులు పలువు రంగీకరించుచున్నారు. కాని, ఉద్ద్యమమునకు వలసిన త్యాగముగాని, ధర్మనిష్ఠగాని, ఐకమత్యముగాని దేశమున గలుగకపోయెను. మహాత్ముడు దెలిపినటుల, హిందువులును మహమ్మదీయులును ఒకరితోనొకరు అసహాయము నవలంబింప నారంభించిరి. రాజకీయకక్షలమధ్య పరస్పర అసహాయము ప్రబలెను. అధికారవర్గమున కిది ప్రతికూలమగుటకు మారుగ అనుకూలమయ్యెను. అందుచే ప్రస్తుతస్థితిలో సంయోగమును బలపరచుటయే ముఖ్యమని గ్రహించి, మహాత్ముడు దాని యావశ్యకతను చాటుచున్నాడు. సంయోగసూత్రమును కనుగొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కాని ఇప్పటికియినను అసహాయ ధర్మము ననుష్ఠింపదలచు వ్యక్తుల కెట్టి నిరోధమును గలుగబోదు. తమ నిష్ఠను విడనాడక, వీరు అన్ని జాతులపై అన్ని పక్షములపై సమానప్రేమజూపి, అభిమానత్యాగము గావింపవలసిన తరుణమానన్న మయినది. కాంగ్రెసునందు బాధ్యతగల పదవులు లభింపలేదనిగాని, తమ పలుకుబడిని గోల్పోవవలసి వచ్చెననిగాని, యితరులు తప్పు ద్రోవ ద్రొక్కుచున్నారనిగాని పగవక, వారి విధ్యుక్తధర్మమును వారు నిర్వహించిన జాలును. ఆత్మ సమర్పణయందు, ఉత్సాహవృద్ధిని పొందవలసిన సమయ మరుదెంచి నది. ఈ విషయమునను మహాత్ముడే మార్గదర్శకుడగుచున్నాడు. తనకు ప్రయత్నమగు విధానమును వదిలికొనుటయు, తన యజ్ఞయమును లోకమునకు చాటుటయు, దేశచరిత్రయందు దెన్నదగిన విషయములు. ఫలాపేక్షలేకుండ, స్వధర్మమును నిర్వహించుటయే మానవుని విధి. ఫలము దైవాధీనము. మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచు సందర్భమున డాక్టరు బిసెంటుగారు జెలిపిన విషయములు నిజసిరిని చాటుచున్నవి. దేశవిముక్తికై తదేశభక్తితో పాటుబడు నతనికి, అజయములేదని, బిసెంటుగారు చాటిరి. ఇది అతిశయోక్తి కానేరదు. పోరాటమును చాలింప సంతవరకు, అజయము గలుగదు.

భావిచరిత్రకారుడు నేటివరకు జరిగిన ప్రయత్నములు జయముగాంచెనయే ఓఖండగలదు. స్వరాజ్యవిధానము సుప్రతిష్ఠితము గాకబోయినను, అపజయము ప్రజలకన్నను పాలకులకే యధికముగసంభ

వించెను. ప్రపంచహృదయమును సంచలించవేయుచు ఆదర్శపురుషుడుగ భావింపబడుచున్న గాంధీ మహాత్ముడు జాతీయోద్ద్యమమును అద్భుతరీతిని నడుపుచు నూతన శాంతిరక్షణ మార్గములను గనుపరచుచు ఎల్లర కాశ్చర్యము గలిగించుచుండ, అట్టి మహామహుని గనినదేశము స్వరాజ్యమున కర్హముగాదనుట, పాలకుల స్వార్థపరత్వమునే చాటుచున్నది గాని, స్వరాజ్యోద్ద్యమాపజయమునగాదు. అకాలీలు తీవ్రబాధల ననుభవించిన విధము అపూర్వవిషయముగాదా? జగదీశచంద్రబోసు, రవీంద్రనాథటాగూరు, ఆచార్య ప్రభుల చంద్రరాయి, మున్నగు ధీశాలుల గనినదేశము స్వాతంత్ర్యమున కర్హముగాదని తెలిపెగివారే, అపజయము గాంచుచున్నారు. అందుచే ప్రజలు నిరుత్సాహముజెంద నవసరములేదు. ఇంతవరకును జాతీయోద్ద్యమమునకు దూరముగ నున్నవారలు మరల దానియందుపాల్గొనుట అపజయచిహ్నముగానేరదు. దేశమునం దన్నిపక్షముల మధ్యను అన్నిజాతుల మధ్యను ఏర్పడుచున్న దృఢసంయోగము అపజయచిహ్నముగాదు. అందుచే ప్రస్తుతసమయమున మహాత్ముడు తన కార్యక్రమమునాపి జాతీయబలముల నెక్కుచోట జేర్చుటకు జేసిడి ప్రయత్నములను నిరసింపక, అతని కెల్లరును తోడ్పడుట ముఖ్యము.

ప్రతి యుద్ద్యమమునకును హెచ్చుతక్కులుండును. పాటుపోటులుండును. అటులే స్వాతంత్ర్యోద్ద్యమమును వివిధావస్థలను దాటవలసివచ్చుట విపరీతము గానేరదు. ఆదర్శ మందరకును నెక్కుటియే. సత్వర స్వరాజ్యవశ్యకతను గుర్తించినపక్షములేదు. పద్ధతులలోమాత్రము, భేదములు గలవు. కనిష్ఠ సామాన్యాంశము దొరకిన, సత్వరాభివృద్ధి గలుగుననుటకు సందియములేదు. కాని త్యాగశక్తి జూపెడి వారి కెప్పటికిని అటంక ముండనేరదు. మహాత్ముని నూతన సంకల్పము ప్రకారము, దేశారాధకులు ప్రాణార్పణమునకయినను సంసిద్ధులుగ నుండవలయును. అట్టిసంసిద్ధతను మహాత్ముడు డిల్లీలో గనుబజచెను. ప్రాణముల సర్పింపగలవారు కొలదిమంది బయల్పడెదనిను దేశ మతి త్వరతముగ స్వాతంత్ర్యమును వడయునని మహమ్మదాలీగారు వెనుక దెలిపియుండిరి. కాని అధర్మపద్ధతులు దేశమును గమ్యస్థానము జేర్పజాలవు. అహింసామార్గమునందు, ప్రాణార్పణముగావించుట కెక్కుడు ధైర్యస్థిర్యములును, ఎక్కుడు ఆత్మబలమును, ఎక్కుడు ఇంద్రియ నిగ్రహమును అవసరములు. మహాత్ముని కార్యవిధానము నందు సామాన్యము మొదలు మహాత్యాగివరకును తమతమ జీవితాశయములను సఫలపరచుకొనుట కవకాశ మెన్నటికిని యుండనే యుండును.

అందుచే ప్రతివారును శక్తివంచన లేక కృషి నలుపుట ముఖ్యము. ఆశాభంగమునకు తావులేదు. గాంధీమహాత్మునకు జయమగుగాకయని ఆకాశము చిల్లిపడునటుల యరచి, అతని యువదేశముల ననుష్ఠింపకుండుటచే, తన కెట్టి సంతృప్తియు గలుగజాలదని మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. ఉట్టి కెక్కలేనమ్మ స్వర్గమున కెటు లెక్కునను సామ్యమున, జాతీయ సంయోగమును నిలుపుకొనలేని వారు తీవ్ర కార్యక్రమముల నవలంబించుట కర్హులుగానేరరు. జాతీయ సంయోగము బలపడినగాక, మహాత్ముని మానసము లృప్తిజెందదు. ప్రస్తుత

సందిగ్ధస్థితిలో దేశమును నడువగల నాయకుడు మహాత్ముడై యుని, అంగీకరింపక తప్పదు. బిసెంటుగారు సూచించినట్లు, బెల్గాం కాంగ్రెసునభ కధ్యక్షత వహించుటకు ఆదర్శముగా లభించెను. తప్పు తేసిన వారితో గలిసి మహాత్ముడు దుఃఖించును వారితో సమముగ తానును పాపము జేసినని విలపించును. మంచి చేసినవారితో గలిసి అతడు యానందము ననుభవించును. మానవకోటి యంతయు నొక్కటియే యనియు, ఎవరు లోపమొనర్చినను అందరకును నష్టముగలుగవనియుకనుగొని, మహాత్ముడు భిన్నత్వమునం దేశత్వమును సిద్ధాంతరూపమునగాక అనుభవ పూర్వకము గ గ్రహించెను. అందుచే సంయోగపు త్రాణిసతడు నిర్మించుటలో అసామాన్యముగా వైదుష్యమును గనుపరచుచున్నాడు. ప్రస్తుత ప్రయత్నము ప్రథమ ప్రయత్నపు రూపమును బోలియుండక బోవచ్చును. కాని, అన్ని మార్గములకును సత్య అహింసాధర్మములే మూలాధారము లనుటకు సందియములేదు. భిన్నాదర్శములుగలవారికి కాంగ్రెసు ఆదర్శ మెట్లుల యక్కరకువచ్చుచున్నదో, భిన్నపద్ధతుల గలవారికిని బనికివచ్చెడి సమగ్రపద్ధతి మహాత్ముని హృదయమునుండి వెలువడకమానదు. ప్రస్తుతసమయమున ఎల్లరకును సమానముగ నందుబాటులో నున్నది నిర్మాణ కార్యక్రమము. దానిని నిర్వహించి ప్రజలు చరితార్థులగుట ముఖ్యము. త్యాగశక్తిని జూపుటకు త్వరలో ప్రజల కవకాశము లభింపకపోదు. కస్టర్యేటిపు పరిపాలనముక్రింద, అట్టియవకాశములు తరుచుగ గలుగునని యూహింపవచ్చును.

మహాత్మునికి జయమగు గాక!

వంగీయ విరాగి

దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు, అసహాయోద్యమమునకు బూర్వము తనబుద్ధి ప్రతిభావిశేషముచే, బైకివచ్చెను. అద్భుతమగు న్యాయవాదకాళలమును గనబఱచుటయగాక, తానార్జించిన ద్రవ్యములో చాలభాగము దేశోపయోగకరమగు కార్యములకై వెచ్చించుచుండెను. అమృతసరపు కాంగ్రెసునందు, దాసుగారు జూపినపట్టుదలయు, వారినైపుణ్యమును నాయకుల కాశ్చర్యము గలుగజేసెను. సంస్కరణములు నిరర్థకములని కాంగ్రెసునభ చాటుటకు, దాసుగారి తార్కికశక్తి తోడ్పడెను. అప్పటికింకను దాసుగారు ఆధునిక నాగరిక సాంప్రదాయబద్ధులై యుండిరి. అతనియపూర్వశక్తి యొకను నిపురుగప్పిన నిష్పచండమున లోలోపల దాగియుండెను. గాంధీమహాత్ముడు అసహాయసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించగనే, దాసుగారింతశక్తి త్యాగరూపము దాల్చెను. ఎట్టివిచారములేకుండ, దాసుగారిొక్కమార్గ వేనకువేలు దెచ్చుచున్న న్యాయవాదవృత్తిని వినర్జించిరి. దాడిద్రవ్యమును బుద్ధిపూర్వకముగ స్వీకరించిరి. కారాగృహమునకుజని, జయిలు నిర్బంధము లాత్యును బంధింపలేవని చాటిరి. వంగ దేశమునకు గలిగిన నూతనోపద్రవము నెదుర్కొనుటకును, స్వాతంత్ర్యవాంఛ ప్రబలుటకును, దాసుగారు సలుపుచున్న ఘనప్రయత్నములను వివరింపనక్కర్లేదు. వీరుబోధించిన మార్గములన్నిటిలో, గ్రామ పునర్నిర్మాణము ముఖ్యముగ గమనింపదగి

ఆంధ్రుల
గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి
 లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను
 9.12.24

యథా శక్తి ని త్తొడ్డుడు

చంకాలు ఇదివఱకు 50602-6-8	కోకాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు ఇదివఱకు 24557-9-8	కోకాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలు మొత్తము ఇదివఱకు 24782-9-8
-----------------------------	---	--

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, రంబు కెట్టివీధి, మద్రాసు.

యున్నది. గాంధీ, దాసు, బిసెంటు మున్నగు ప్రధాననాయకులు గ్రామ పునరుద్ధరణ మత్యవసరమని చాటుచున్నారు. ఇక్కార్యముకొరకు దాసుగారు ద్రవ్యమును ప్రోగుజేయుచున్నారు. వీరు మనస్ఫూర్తిగ తలచెట్టినపుడు గ్రామ పునర్నిర్మాణము అచిరకాలములో నెఱవేరుననుటకు సందియ మేముండును? అన్నిటికన్నను మిన్నయగు విశేష మింకొకటిగలదు. తమధనమునంతను దేశమునకిచ్చుట దాసుగారి వైరాగ్యమును వేనోళ్ల చాటుచున్నది. తమకు జెందిన సర్వమును దేశమున కే తెంచెనను భావ మెవనియందు దీప్తిపించునో అతడే నిజదేశ బాంధవుడు. దేశబాంధవుని బిరుదము చిత్తరంజనునికి సార్థకమగుచున్నది. దాసుగారి యభిప్రాయము లన్నిటితో నేకీభవించినను ఏకీభవింపకున్నను అతని యపూర్వత్యాగ మహిమను మెచ్చనివారుండరు. వంగదేశమున వాసిగాంచిన దేశనాయకులెందరో జన్మించిరి. ప్రస్తుతసమయమున, దాసుగారు రాజకీయరంగమున వైరాగ్యాధిక్యము జూపి, ఎల్లర హృదయముల నాకర్షించుచున్నారు. కేవల ధీబలముగాని, ధనసంపదగాని ఉత్తమనాయకుని గావించుటలేదు. స్వార్థత్యాగమే నాయకుని ప్రధాన లక్షణమని గుర్తింపబడుచున్నది. దేశముక్తికిది శుభచిహ్నముగాదా?

కోహటు అల్లరులు

కోహటు అల్లరులగుర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. మేజిస్ట్రేట్లు, ఛీఫ్ కమిషనరుగార్లు పంపిన రిపోర్టులను వీరు ఆధారము జేసికొనుచున్నారు. కోహటు అల్లరులకు, హిందువులే ప్రధాన కారకులనియు, మహమ్మదీయ మతమును జీవనదాసు అను ననాతనధర్మ సభాకార్యదర్శి నిరసించుచు నొక ప్రకటనము గావించిననియు, పిమ్మట అల్లరులు ప్రారంభమయ్యెననియు, ప్రభుత్వపుటుత్తరువు దెలుపుచున్నది. తమకష్టములను నివారింపనిచో, మహమ్మదీయులు అల్లరులకు గడంగడమని, బహిరంగముగ ప్రకటించిరట. మహమ్మదీయులు వచ్చుచున్నారనుభయముచే, హిందువులు ముందుగ తుపాకుల ప్రేల్చుటచే, అల్లరులు ప్రారంభమయ్యెననియు, పిమ్మట మహమ్మదీయులు పగదీర్చుకొనుటకు ప్రారంభించిననియు, కొండజాతులవారి గండ్రగోళమిందుకు తోడయ్యెననియు, కోహటును దహనముజేయుటచే హిందువులు పారిపోయిననియు మున్నగువిషయములను ప్రభుత్వప్రకటనము వివరించుచున్నది. అల్లరులకు కారణమే

మయినను హిందువులు విశేషనష్టములపాలయిరిని, ప్రభుత్వప్రకటన మంగీకరించుచున్నది. పోబోయిన హిందువులు రావల్సింది కేరి. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమున, ప్రభుత్వమువారు హిందూమహమ్మదీయ నాయకులతో సంప్రతింపరయిరి. నిష్పక్షపాత హృదయులగు గాంధీమహాత్మునికి నయితము కోహటుకు వెంటుటకు ప్రభుత్వమువారును, నొనగకపోయిరి. సనాతనధర్మసభ వారు విచారణసంఘము నేర్పఱుపవలయునని అధ్యక్షులగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారిద్వారా గోరగ, వీలులేదని రాజప్రతినిధిగారు బదులుజెప్పిరి. ఇట్టిస్థితిలో కేవలము మేజిస్ట్రేట్లుగారినిబోర్డుపై నాధారపడి ప్రచురించిన విషయములను ప్రజలు విశ్వసించుటకష్టము. గాంధీమహాత్ముడు, పోకతాలీ, మాలవ్యా, కిల్లా, మున్నగు నాయకులతో గలిసి రావల్సిందికి వెళిలియండెను. అక్కడ కోహటుబాధితులతో కలిసి సంప్రతించి, వారి దుస్థితిని నివారించుటకు బ్రయత్నించెను. కోహటు దురంతములకు కారకు లెవ్వరయినను, హిందువులును మహమ్మదీయులును సమానముగ తలవాల్పవలసివచ్చుచున్నది. మహాత్ముని కఠోరోపవాసమునకు హిందూమహమ్మదీయ కలహములే ముఖ్యకారణము లయ్యెను. ఇకనైనను ప్రజలు తమ యవ్యక్తమును గ్రహించి, ఐకమత్యము చెడకుండుటకు ప్రయత్నింపవలెను. నాయకులు సర్వోక్తులను ఐకమత్య ప్రవర్ధనమునకై ధారబోయవలయును. లేనియెడల, ప్రజాశయసిద్ధి ఇంకను వెనుకకుబోవుట నిశ్చయము.

గాంధీమహాత్ముడు

రావల్సిందికి వెళ్లుట

ఈనెల 4 వ తేదీనుండి నిన్నటివరకు మహాత్ముడు ఎడతెరిపి లేకుండ లాహోరులోను, అమృతసరులోను పనిచేసెను. నిన్న 3 వ తేదీ సోమవారము మానవ్రతము పూనవలసిన దినమగుటచే నిన్న మహాత్ముడు లాహోరులో విక్రాంతిగా నెను. నిన్న రాత్రి 7 గంటలకు రైలులో మహాత్ముడు ఇతరనాయకులను లాహోరునుండి రావల్సిందికి బయలుదేరిరి. మా లా నా పోకతాలీ, మాలానా బాధకాలీ భాను, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, దాక్టరు కిల్లా, శంకరలాలు బాంకరుగార్లు మహాత్మునితో వెళ్లిరి. చాలమంది పావులు రైలుపైను కేగి వారిని ఏడ్చివీరి. అ. ప్రె.

హిందూమహాసభ

బెల్గాంలో 25-27 తేదీలలో జరుగును భారత హిందూమహాసభ కార్యసంఘసభయను వివిధ రాష్ట్రముల హిందూప్రతినిధుల సభయను ఈనెల 25 వ తేదీన, బహిరంగసభ 27 వ తేదీన బెల్గాంలో జరుగును.

విదేశ వార్తలు

ఆంగ్లో ప్రెంచి సయోధ్య

చాంబర్లను గూర్చి ప్రకటనము

లండన్, డిశంబరు 8:— పారియలు గారితో కలిసి కొంత సంతసమును వెలిబుచ్చి చాంబర్లను గూర్చి రోమనగరమునకు బయలుదేరిరి. బ్రిటిషు ప్రెంచి సయోధ్య ప్రాంతమును సహజముగా తోడ్పడవలెనని బ్రిటిషు ప్రెంచి ప్రతికలకు చాంబర్లను గూర్చి ఉత్తరములను వ్రాసిరి.

బ్రిటిషు రాయబారులు

రోము చేరుట

లండన్, డిశంబరు 7:— బారిస్మితిసభకు బ్రిటిషు ప్రతి నిధులు రోమునగరము చేరిరి. చాంబర్లను గూర్చి వాడుకలు.

ఆహ్వానము

లండన్, డిశంబరు 7:— వర్షము కుంభిపాతముగ కురియు చుండ చాంబర్లను గూర్చి, బ్రిటిషు రాయబారు గ్రాహంగాను విదేశాంగ కార్యాలయమునకు పోయిరి. ముస్సోలినీ గారితో చాంబర్లను గూర్చి వ్యాఖ్యమును ప్రస్తావించిరి. తరువాత ఇటలీ రాజ సందర్శనము గల్గెను.

చాంబర్లను గూర్చి అధికార గౌరవసంబంధమును విచారించిన పిమ్మట రాయబారులు చాలమంది వచ్చిరి. గ్రాహంగాను చాంబర్లను గూర్చి ప్రకటన గూర్చించిరి. ఇటలీ రాజసంపత్తులు గూడ ప్రకటన గూర్చించిరి. తరువాత ముస్సోలినీ గారు మాట్లాడిరి. ఆస్తా ప్రభిక్తి, యువరాజు గూడ వచ్చిరి.

సోదోలును

మైనిక న్యాయస్థానమువారు కక్షించెదరు. ఇతనిని ఆర్టియన్సుకు తీసివేయవలెను.

వార్షిక పనివాద ప్రసంగము

అంతరించుట

లండన్, డిశంబరు 7:— వారము రోజుల క్రిందట ఎక్కువ తీరము గావలెనని కమ్యూన్టీస్ సేతపనిచేయు వార్షిక ప్రసంగము పనిలో ప్రవేశించిరి.

నూతన సంవత్సర బిరుదములు

హెన్రీ రాంసెయిడు ఎడింగ్ ప్రభుత్వము నియమించబడునని తెలుపుచున్నది. 1900 సంవత్సరమునుండి ఈ బిరుదము ఎవరికిని ఇవ్వక ఆపుకొనిరి.

ఈజిప్టు సంఘమువారి ఆక్షేపణ

లండన్, డిశంబరు 8:— ఇంగ్లండులో నున్న ఈజిప్టు విశ్వాధిపతులగుర్చి ప్రతికూలాభిప్రాయములకు కొన్ని ప్రతికలు శాశ్వతము గుర్తించక విషపువారతలను వ్రాయుట తప్పని పరిస్థితి కలుగుటలతో నున్న ఈజిప్టు సంఘమువారు గట్టిగ ఆక్షేపణలను ప్రకటించిరి. ఈజిప్టులో బారియోద్యమము శాశ్వతమైనదనిరి. శార్జనీ రాహిత్యమైనదనిరి.

పెరిషియా ప్రధానామాత్యుడు

డెమిలాలో ప్రవేశించెను. సర్దారు అగదానీ గారి కొమారుడు గలిసికొనెను. న్యాయరీతి ప్రధానామాత్యుని వెంట జనెను.

ఫ్రెంచి పాగయోడ ప్రమాదము

ఒక చిన్న ఫ్రెంచి పాగయోడ 1500 పీటల మోటారు సిర్క్సును, 85 ప్రయాణికులను, 22 ఓడసిబ్బందిని గొంపోవుచు ఆర్ధరాత్రివేళ అంటుకొనెను. 85 గురు ప్రతికిరి. రియూని అను తేరిరి. ఒడకన్నాను దొరికెను.

ఇద్దరిని మరల బట్టకొనిరి. తక్కిన పిల్లందరికీ ఏమైనా తేరియెదవచ్చును.

లీనివేదికము

మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, డిశంబరు 8:— ఇప్పుడు లీనివేదికమును అంగీకరింపవలెనని ఇండియాలో పరిపాలనమున ఆంగ్లేయులకు చాల అభికారము. భాగముండవలెనని గోరువారికి సంతృప్తికరముగ నుండును. ఈ ప్రతిపక్ష నిజమును ఇండియాను సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల ఆర్థిక ఇబ్బందులను తొలగించును.

భారతీయులనే పరిపాలనమున నియమించువిషయమై కొందరు ఆంగ్లేయులు జయప్రదముగ గవర్నరులకు సుందర్లినను వాడు ఈవకలకురారు. కాని ఇండియా జయప్రదముగ పనిచేయుట ఆంగ్లేయు లింకను ముందుకు తావచ్చునని మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక వాదించుచున్నది.

డెయిలీ లిబర్రా

పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: తక్కువ హోదాలలో నున్న వారి వేతనములను పెంచుకొనుటకు ఎక్కువ లాభకరముగ పనులను చేయవలెను. లేనిచో లాభముండదు. త్వరలోనే వీరు ఇండియాను పాలించవలసివచ్చును. దానిని మనము జూచెదము. లండన్ ప్రభుత్వమువారుగాని సిన్డ్రా ప్రభుత్వమువారు అనుకొననంత ఎక్కువ భారతీయుల పాలనమున నియమించబడుదురు.

నిందు బాధ్యతలభించుటకు చాలకాలము పట్టును. భారతీయులను ఇంకను అనేక సంవత్సరములు మనము నడిపించవలెను. ఈలోపుగ ఇండియాలో తరుమకమిట్టి, కమిషనులు ఏర్పడుట బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి బలముగ నుండును.

నోడే పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, డిశంబరు 7:— ఇప్పుడు సమర్థులగు బ్రిటిషు యువకులు ఇండియాను సివిలుసర్వీసులో చేరవచ్చును. వెనుదీయ వలసరములేదు. ఈ ఉద్యోగము లిప్పుడు ఆకర్షణీయముగ జేయబడెను. ప్రత్యేకముగ సివిలుసర్వీసువారే ఇండియాను పాలించగలరు. ఇంకొక విధానము లాభములేదు.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే

ఎక్కువ ఆదాయము

గొప్ప డివిడెండు

లండన్, డిశంబరు 6:— 1924 మార్చి ఆఖరులో ప్రకటించబడిన వడరారు డివిడెండురాబా ఇనుపరారి సంఘమువారి పరిపాలనానివేదికమున 286000 పానులు ఆదాయము వచ్చెననియు నిరుడీ సంవత్సరములో 195000 పానులే వచ్చెననియు నూటికి 8 5/6 పానుల చొప్పున డివిడెండును బండ్లపెట్టి రనియు నిరుడు 7 5/6 పానులే డివిడెండును ఇచ్చిరనియు ప్రకటించబడెను. ఈపానుల ఎక్కువలాభము వచ్చుటచే మూలధనము 500000 పానుల మొత్తమునుండి 50000 పానులను డివిడెండును బండ్లపెట్టెదరు. నూటికి ఒక పానుకు కన్నులేనంద జేసెదరు.

బ్రిటిషు రాచకీయములు

ప్రభువుల సభను ఎక్కువ అభికారము

గలదిగ జేయవలెను

లేనిచో ప్రమాదము

లీసెల్, డిశంబరు 7:— ప్రభువులసభకు ఎక్కువ అభికారము నీయవలెను. మొత్తముమీద ప్రపంచములో నున్న ప్రభుత్వ విధానము కంటే బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానము చాల పరిపూరితమైంది. చాల ఉపయోగకారి ప్రజాస్వామ్యముగల ఇతరజాతులందు మొదటి పార్లమెంటుసభకు అవర్గమును అభికారముగలదు. మన సభకు మాత్రము బలము, అభికారములేదు.

సనకబయలు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు వచ్చిన అత్యధిక ప్రమాదము పరిపాలన, శాసనవిషయములందు గొప్పించును.

కాని నాకుభయములేదు బ్రిటిషు ప్రజల రాజకీయస్వభావము తెలియుననియు వారిని నమ్ముకొనవచ్చుననియు బర్మింగ్ హామ్ ప్రభుత్వ తెలియజేసెను.

బరిష్టుపరిస్థితులు

బాగుపడుట

లీసెల్, డిశంబరు 7:— బరిష్టు ప్రస్థితి ప్రభుత్వ తృటియ వార్షికోత్సవము చేతుజరిగెను.

మండు శుభముచేసుకొనుటకు ప్రీటీయూ ఈ శాశ్వతమును తెలియజేసెను. ప్రీటీయూలో అంతయు నెమ్మదిగనున్నది అల్లరులు లేవు. పూర్వముకంటే వ్యవహారము నడుచుచున్నది దీనికి నిదర్శనముగ డివెలరాగానురు, రెల్వేగానురు న్యేచ్చగ/ఇవ్వము వచ్చినచోటుకు బోవచ్చునని తెలుపుచున్నారు. మొన్నటిదిను మీరందరను బహిరంగసభకు వచ్చిరి. డివెలరాగారు డబ్లిక్ బాతీయ విశ్వవిద్యాలయాధికారిగ నెనటునభతు సభాధ్యక్షుడను పనించిరి.

రాజకుటుంబము

యాన్కొదంపతులు, కన్నాటుదంపతులు మార్సెయిల్లు నుండి నేడు బయలుదేరిరి.

మ్యూడీ డ్ విప్లవకారులు

ఇద్దరు ఉద్యోగులు పాక్కులైరి. చివరవరకు లాము నిర్దోషుల మనిరి. వ్యక్తానమునకు గొంపోబడుమార్గమున ఒకరు గవాక్షమునుండి దుమికి క్రిందబడి చనిపోయెను.

మోటారు ప్రమాదము

న ప్రసిద్ధనవలారచిత గాన్త్రే టాకాపోర్టు అనునామ మోటారు ప్రమాదముచే చనిపోయెను.

ఇంగ్లండు - ఫ్రాన్సు

మిత్రమండలినయోద్య

ప్రతికలనహాకారము నపేక్షించుట

లీసెల్, డిశంబరు 8:— పారియలు చాంబర్లను గూర్చి గొనుటచే బ్రిటిషు ప్రెంచి ప్రభుత్వము అభికోత్సాహము సం తోషము గల్గెనని తెలియుచున్నది. తక్షణము పరిష్కారము గావలసిన సమస్యలనుగూర్చి ఒడంబడిక కుదిరెనట. రోములో బారిస్మితిసభయందు చర్చింపబడు సమస్యలగూడ ఇందు గలవనిరి. కాంతిస్థాపనార్థము సయోధ్య బలపడు నిమిత్తముగూడ ఆలోచించిరి.

చాంబర్లను గూర్చి వ్యాధినివారము

లీసెల్, డిశంబరు 7:— చాంబర్లను గూర్చి బార్లిక్ ప్రభుత్వ నిర్మాణవిధానమునకు ఎంతయు తోడ్పడగల్గుదురు. విదేశాంగవిధానమున బార్లిక్ ను గూర్చి మాట్లాడు గలగజేయుటకు వీలగును.

వైప్రెస్ ప్రభువు

ప్రెంచి ప్రభువు

నకు కంటిలేరుగటచే కత్తుచిక్కిన నొనర్చిరి. ఆయన క్రమాధిపతిని గాంధుమన్నాడు. అరోగ్యముగనే యున్నది.

బ్రిటిషు

సామ్రాజ్య వస్తు ప్రదర్శనము

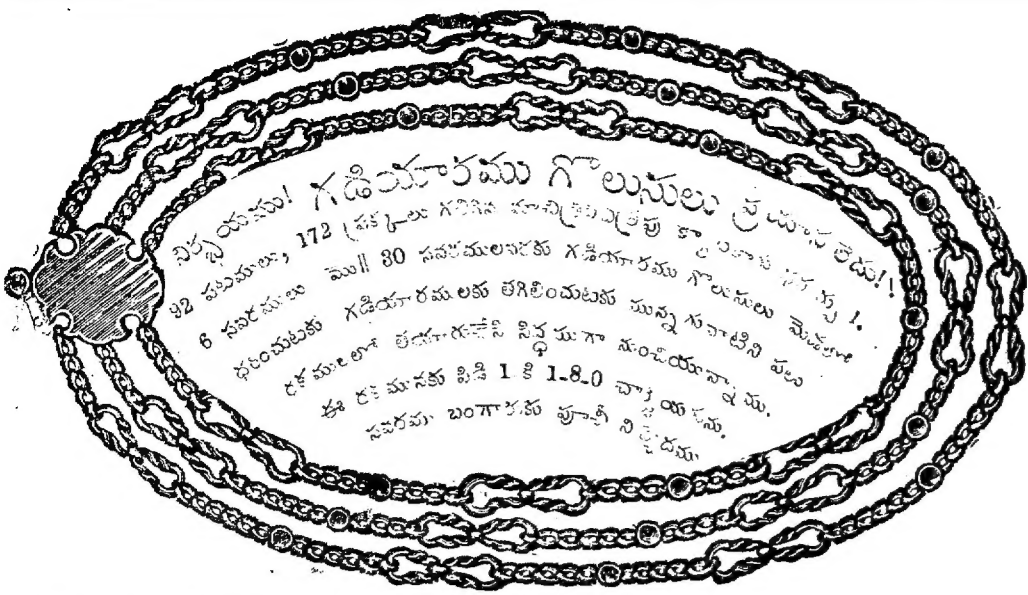
దొమినియనులు, అధినివేళములు పాల్గొనుట

లీసెల్, డిశంబరు 6:— నచ్చే సంవత్సరము బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వస్తుప్రదర్శనమున అన్ని దొమినియనులు, అధినివేళములు పాల్గొనునని తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు ఉక్కువర్తకము

లండన్ ఈశాన్య రైల్వేను చేయుటచే అనేకముగ ఇంజనులు, నిశ్చాము చేయబడును. ఈ ఇనుపరారి నిమిత్తము 6000000 పానులు ఖర్చు చేయబడును. అందుచే ఉక్కు ఇనుపవర్తకమున గొప్ప సంచలనము జరుగుచున్నది. ఇంజనుల నిమిత్తమే 1000000 పానులు ఖర్చుగును. ఇట్టి కత్తుడే కంట్రాక్టును ఇచ్చిరి.

పాఠశాల కార్యక్రమము.

శ్రీ వామ నామ మార్గశిరమాన శుక్ల ౧౩ మంగళవారము

గ్రాసు పాళీలు

పాం టెన్ పేనాల బంగారపు పాళీలబదులు యానాత్సగ్గానుపాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి. గ్రోసు రూ 14.
గ్రాసుపాళీల కలము ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. గ్రోసు రూ 14. గ్రాసుపాళీ ఘటం టెన్ పేనా రూ 1. డబ్బు రూ 10.
మైలాపూరు విక్టోరియాడిపో, మద్రాసు.

సంతాన సంపత్తు లేని వల్లు అశ్వశ్యేర్యములతో గూడియున్న సంపత్కరము కాదు. గర్భాశయము రోగ
గ్రస్త మయినవారికి సంతానసంపత్తు గలుగదు. గర్భాశయరోగమును పోగొట్టి దానిని
ఆరోగ్యస్థితిలో నుంచి చించి సంతానసంపత్తు కలుగవలయునేని సాటిలేని మాయెక్క.

గర్భామృతచూర్ణమును మీశ్రీలకిచ్చి సంతాన సంపత్తును పొందుదు. డబ్బు క్రయం రూ 2.0-0.

బాలపుష్పికరణవటికా వాటికిచ్చి ఆరోగ్యస్థితిలో నుంచుదు. ఒక డబ్బు క్రయం రూ 1-0-0

రాజవైద్య నారాయణ జీ కేశవజీ, 49, బందరువీధి, మద్రాస్.
వి. పి. పాకింగ్ చార్జీలు ప్రత్యేకము.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాల బెజవాడ

- 31 వ కుసుమము: - లక్ష్మణరాయవ్యాసావళి
- 32 వ కుసుమము: - ఫ్రెంచిస్వాతంత్ర్య విజయము
ఇప్పుడు వెడలుచున్నది.
- 33 వ కుసుమము: - అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములు
(United States of America)

గ్రంథకర్త, అయ్యదేవరకాశ్యపరావుగారు ప్రస్తుత ప్రపంచమునందు విశ్వరమణమును ప్రకృతి కావ్యమును, పరిశ్రమలను, సహనగరితకము, రాచకీయ సాంఘిక స్వల్పత్రమునను, ప్రవృత్తిచెంది ప్రభుత్వములలో తెల్లముల పలుకుబడి కలిగియున్న అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రముల చరిత్రమిగుల కడుబానోహోగున శ్రేణిని వ్రాయబడినది. అమెరికాకు యూరపుజాతులు వచ్చుట వివిధదేశముల నాక్రమించుట; కనడాదేశము; పరమాడవ ఆంగ్లసంరాష్ట్రముల స్థాపనము; పూర్వకాపురపులను ఎర్ర ఇండియనుల నాశనము; పరమాడవ నాపర పుష్పములను ఆంగ్లేయప్రభుత్వముతో పోరాడుచుకలగట; అమెరికా దేశీయమహాజనసభ అమెరికాస్వతంత్ర యుద్ధము; సంరాష్ట్రములు స్వతంత్రమును పొందుట; అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల రాజ్యాంగవిధానము; జార్జీవాషింగ్టన్ అధ్యక్షుడై అమెరికాలోని పౌరులకుల స్వతంత్రములు; పరాష్ట్రములు అభివృద్ధిచెందుట; విశ్వరాజ్యభివృద్ధి; విద్యావిషయములు; నీగో బానిసలు; బానిసలవ్యభిచార ఉత్తరదక్షిణ పూర్వముల వారిదగ్గరనుద్ధము; నీగోల ప్రభుత్వస్థితి; అమెరికాలోని ఆశియాఖండ వాసులు; ఫీల్డ్ ఫైవ్ ద్వీపములు; అమెరికావారి విదేశీకరణములు; అమెరికాలో కార్మికోద్యమము; సాంఘిక విషయములు. మొదలగు విషయములగుల గ్రంథము.

అందఱును కార్మికోద్యమండు: ఐదు చిత్రములుగలవు. (వందలకు ఆఖరులో పున వెలువడును.)
వెల రూ 1-17-0 మా చందాదారులకు 1-4-0

త్వరపడి మామండలికి చందాదారులుగ చేరుడు:—

మేనేజరు - విజ్ఞానచంద్రికామండలి బెజవాడ.

నుఖభోగిమాత్రము రోమహరి డబ్బు 1-కి రు. 0-8-0
ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములుమా
దారిమమములో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము
నూల వెక్కిరింపు, మంటుముండదు. రోమములు రాలిపోవును
అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భోమాత్రముగల కబ్బి 1-కి వెల రు. 1-0-0
బలమునకు భాతువుష్టికి యూనానానైడ్యు దీనివ విశేష
ముగ వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ ప్రధనుసమావేశము

14 వ తేదీని అశ్వయురులో జరుగును.
(కార్యదర్శులు ఆడయ రునుడి మాటలు వ్రాయు చున్నారు.)

ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ (ఆంధ్ర రిఫర్మి యూనివర్సిటీ) గర్భుల ప్రధను సమావేశము, ఈనెల 14 వ తేదీ ఆదివారము వాడుదయను 11 గంటలకు ఆడయరలో, ధియసాఫీకులు సాపైటికి సమీపమున, గిండి రోడ్డులో నన్ను కేవలము ధియసాఫీకులు కళాకాలాభివృద్ధి జరుగను. విశ్వవిద్యాల యాధ్యక్షులగు డాక్టరు బుర్రాకేవగిరిరావు పంతులు ఎం.ఎ., పి. షాన్. డి. గారు కార్యదర్శుల వహించురు.

సభలో ఈ క్రిందివిషయములు ఆలోచింపబడును.

1. విశ్వవిద్యాలయము వారితోపాటు చేసిన కార్యక్రమమును గురించి అభ్యర్థులు, కార్యదర్శులు నివేదించు నివేదికములు.
2. విశ్వవిద్యాలయపు ఆర్థిక పరిస్థితులు.
3. విశ్వవిద్యాలయ సెనెటు సభ, ఇతర సభలను నిర్వహించుటకు గాను కార్యదర్శులు, తయారుచేసిన చిత్తునిబంధనల నాలోచించి ఆమోదించుట.
4. విశ్వవిద్యాలయ పక్షమున ఇతర ప్రాంతములలో నెలకొల్పబడుప్రచారక సంఘముల నిర్వాహమును గురించి తగినరీతుల కట్టుబాటుచేయుటకు గాను కార్యదర్శులు, తయారు చేసిన నిబంధనలను ఆలోచించి, ఆమోదించుట.
5. కార్యనిర్వాహక సభయందును, ఇతర సభలలోను ఖాళీగానున్న స్థానములకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట.
6. ఈక్రిందితీర్మానములను సభ వారాలోచించుట.

(1) శ్రీయత అక్కిరాజు ఉమాకాంత విద్యాకేళికర గారు ఉద్వేగముల ఆంధ్రీకరణము ప్రస్తుతీకరించు ఆంధ్ర రిఫోర్మక విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రధానకార్యముగా ఎంచి ఆకార్యస్థితికి తగినవిధమున విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహములు యత్నించవలెను. అనుతీర్మానము నుపపాదించురు.

(2) డాక్టరు అచంటలక్ష్మీచరిగాను దేశీయవైద్యములను ఆంధ్రదేశమున తగినరీతిని ప్రోత్సహింపవలయు విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రత్యేకకాళి నొకదానిని త్వరలోస్థాపింపవలయునని నూచించెదరు.

(3) శ్రీరామ గారు వైయన్నా నగరమున అన్నిదేశములలోని అధికార అధికారేతర విశ్వవిద్యాలయములలో అన్వేష్య సహకారమును పెంపొందింప స్థాపింపబడిన వరల్డు యూనివర్సిటీ సంఘమున ఆంధ్ర పరిశోధకవిశ్వవిద్యాలయము వారు సభ్యులుగ నుండుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయుట అత్యవసరమని. డాక్టరు విం. ఆర్. స్వామి గారికి తీర్మానము నుపపాదించురు.

7. సభవారి అంగీకారమును బొంది సభాకాలమున నుపపాదించబడు ఇతరతీర్మానములు, నూచనలు.

ఈసభ అతిముఖ్యమైనది. ముందుముందు విశ్వవిద్యాలయమువారు చేయదలంచిన కార్యవిధాన మంతయు సభలో నిర్ణయింపవలసియుండును. కావున ఆంధ్రదేశమున నున్న విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులందఱును ఈసభకు విచ్చేయ బ్రార్థితులు. తగినంత కాల్యాభి రేపందున సభలో చర్చింపబడు విషయములను సభ్యులందరికిని తెలుపజాలమికి ఎంతయు చింతించున్నాము. అందులకు మిత్రులందఱును, మమ్ములను తమించి, దీనినే ఆహ్వానపత్రిముగ నెంచి, సభకు విచ్చేయ బ్రార్థితులు.

విద్యానభ ఈసభ సుగమిన వెంటనే ఆనాడే, సాయంకాలము ఆంధ్రదేశమున ఉన్నతవిద్యనేయేరీతిని పెంపొందింపవలయునో ఆలోచించుటకు విద్యాప్రముఖులసభ యొకటి జరుగను. దీనికి ఆంధ్రోదయమును వాంఛించు మహానీయులందఱును విచ్చేయవచ్చును. ఈసభ వైతము, ధియసాఫీకులు కళాకాలాభివృద్ధి ముననే జరుగును.

అడయరనుకు మైలాపూరుమార్గమున వచ్చుట చాలసౌకర్యము. మైలాపూరును అడయర నుకు వెళ్లుబండ్లు ఎల్లప్పుడు ను సిద్ధముగానుండును.

ఇతరప్రాంతములనుండి వచ్చు శ్రమింతులకు అన్నిరీతుల తగినవసతులు నేర్పరచుచున్నాము. ముందుగా మిత్రులు తామెంతమంది నమ్మునదియు మాకు తెలిపిన ఎంతయుకృతజ్ఞులము. విషయములను గురించి ఎక్కువవివరములను చెలికిన గోరువారు కార్యదర్శులగు వి.ఎస్. శర్మ, బి. ఏ. బి. టి. గారికి అడయర (మదరాసు)నకు వ్రాయబ్రార్థితులు.

జూబులు

హిందూయువతీ శరణాలయమునకు విరాళము

రంగూరు పట్టణ వర్తక ప్రముఖులును, ముఖ్యముగా వ్యవసాయ అనుభవము కలిగిన వారిచేత బంధించబడిన శరణాలయ పోషణకు నూతనముగా రూపాయలు విరాళమునిచ్చింది సంస్కారోద్యమముపట్ల తమ ఆభిమానమును వెల్లడించిరి.

వర్తక ప్రముఖులు } కందుల వీరసుబ్బారావు. 6.12.24

కృష్ణానది దివి తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలయ మంచమమహానభ

పాఠశాల: 13.12.24వ తేదీన కిక్కిరింప పాఠశాలలో ముందు హిందూ మైత్రులు సహాయపాఠశాలయమును కృష్ణా నదికి ఎదురుగా ఉన్న మొదటి ప్రాథమిక పాఠశాలయమును అనుమతించి దుర్గా పట్టణాధికారులు. బి.సి. యల్.టి. గారి ఆధిపత్యమున జరుగుట శిక్షణ కార్యక్రమం; గమక యువపాఠశాలయమును విద్యార్థిమాలలెదురు విచ్చేసి సభను జయప్రదము జరిపి ప్రార్థనలు. బోజనాది సౌకర్యములు జేయ గ్రామస్థులమితో తాపనముతో సంగీతించి.

తంగిరాల శ్రీరాములు, ఆచార్యసంఘాధ్యక్షుడు. ఆ. వెంకటాచలము, దివి తాలూకా సంఘకార్యదర్శి.

గుడివాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగు

వీరికి లావణ్యము లోకల్ బోర్డు సత్రమున, నవంబరు నెల 27వ తేదీ యుదయము 8 గంటలకు సమావేశమైనది. సభా ప్రారంభమున, కార్యకలాపం నోడరును మారవలెనని వెంకయ్యచౌదరిగారు ప్రెసిడెంటుగారి కోర్కె పరిపాలనయందు ప్రజలలో గలిగిన యాందోళనను ఆసంతోషిని విచారించి విహార ప్రయత్నమునకు తీర్మానమును ఆనాటి సభలో ప్రవేశపెట్టగలిగి, ప్రెసిడెంటుగారి కార్యక్రమము నియంత్రణగా ప్రెసిడెంటుగారు పీఠాధిపతి. సభ్యులలో ననేకులు ప్రెసిడెంటుగారి యధారత నీ విషయమున యాచించిరిగాని వారు తమకున్న ఆవకాశము నుపయోగించి నిరాకరణమును జూపిరి.

సభా ప్రారంభమునండి చివరవరకు సభ్యులు ప్రతి సభ్యులకును ఆదర్శన చేయుచు జయము చేయించిరి. ప్రెసిడెంటుగారు ప్రెసిడెంటుగారు గాక 14 గంట సభ్యులు హాజరైరి. ఆదర్శన తీర్మానమున కనుగుణము 10 మంది, వ్యతిరేకులు మువ్వురు, తలకు లోకరు.

ప్రెసిడెంటుగారిని సభ్యులకులను వికమర్శము లేదని చాలకాలమునండి వినిపించుచున్నది.

సభ్యులలో నూత్రముల గ్రహించి ప్రజాసేవకుల మను నభిప్రాయములగు అధ్యక్షులు బోర్డుల గలిగియుండుట శ్రేయస్కరము.

ఒక ప్రేక్షకుడు.

కో-ఆపరేటివ్ బిల్డింగు సొసైటీ, కాకినాడ

క్రొత్తగా నిర్మితమైనవారికి, ఈసొసైటీ మిక్కిలి యుపయోగముగా నున్నది.

ఇప్పటివరకు గవర్నమెంటువారియొద్దనుండి సుమారు రు. 17,000లు ఆప్యతీసిని వాటాధనమునుమారు రు. 6000 కలిపికాకినాడలో క్రొత్తయిండ్లు కట్టించినవారికి సుమారు రు. 23,000 ల వరకు నెల 1కి 1.0 కి రు. 0-10-5 చొప్పున ఆప్యతీయించెను.

ఈ సంవత్సరమునకు ఆనగా 1925 సంవత్సరం మార్చి 1వ తేదీన రాజధానిమీద సుమారు రు. 3,60,000 వరకు నష్టం ఇచ్చుటకు గవర్నమెంటువారి రేపుటుచేసియున్నాడు. కాకుండా కాకినాడ మ్యునిసిపల్ లిమిటెడ్ లో నున్న పావులు త్వరపడి యీ లాభమును సొంది స్వగృహములకట్టుకొని నుభింతురు గాక! ఈ కాకినాడ కో-ఆపరేటివ్ బిల్డింగు సొసైటీ వారు ఒక్క కాకినాడ మ్యునిసిపాలిటీలో కట్టబడు గృహములకు మాత్రమే యవ్వ లియాలరు.

ఇందువలన మై సంగతులను తెలియగోతువారు కాకి నాడ రామారావు పేటలో పోలీసులైనవీధిలోనున్న సొసైటీ కార్యదర్శి నడిగి తెలిసికోవచ్చును.

1924-25 సంవత్సరం ఈసొసైటీయొక్క డైరెక్టు:— దివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణ మూర్తి నాయుడుగారు (అధ్యక్షుడు), ఎంగూరి సూర్యప్రకాశరావు గారు. బి. సి. యల్.టి. పానుగూరు బి. సి. యల్.టి. పానుగూరు వెంకట్రామయ్యగారు గాడిచెర్ల సూర్యనారాయణగారు, కార్యదర్శి.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ: నటులకు బిరుదుములు

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభాసభ్యులారా! చెన్నపురి మందు క్రియత యెడల నూతన వారాణసి, సంతోషరావులతో గూడిన నాట కములెన్నియో సాగు ప్రసంగంబుడెను. అందు జనరంజకముగా సావిత్రి నాటకముగూడ సన్నియోపకారములు ప్రసక్తింప బడెను. కాని ప్రేక్షకుల సంఖ్య మాత్రము నానాటి కభివృద్ధి యగుచునే యుండెను. అందు నాలుగైదుసార్లు చూచియు తనివీటికి తిరిగి చూడబోవువారే నేకులు గలరు. ఇందుకు వారి గానాభివృద్ధిపాండితీ సామర్థ్యములే కారణము అని యెల్లరు నెరింగినవే. ఈ విషయమున వారనేకులవద్ద సగౌరవ బహు మానము జూపించు మున్నాము.

ప్రస్తుతమునా నాట్యనిందిన చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ వాంగూర వీర చిత్రానందయ్య యున్నారు. కాని వీరిని ద్రవ్యరూపమునను, వస్తురూపమునను గౌరవించుటతో పాటు, వీరివిద్యాభ్యాసమును తోయజేయు విరుదనామములతో గూడ గౌరవించిన విరేకే గాక నాటకలోకమున కంతకును సం తపమును, సుత్సాహమును గలుగజేసినవారగుదురు. ఇంతే గాక నటకుల నీరీతిని గౌరవించుటయం కాంధ్రజేతము హిందూజేత మునకును, తమ్యులమున ప్రపంచవంతకును మార్గదర్శకము కాగ లడు. ఆంధ్రజేతమునం దీవాడుక సమస్త ప్రాప్త్యుపవీరులకును గలదు. కవీశ్వరులకు "ఆంధ్రకవిత్వాపితామహ" "ఆంధ్రవాల్మీకి" మొదలగునవియు, హరికథాప్రేమికులకు "హరికథాపితామహ" మొదలగునవియు దేశసేవాభురంధరలకు, "దేశభక్త" "దేశో ధ్ధారక" మొదలగునవియు మనమెరిగినవే.

కాన, నీ మహానీయులకు గూడ "ఆభి నయ సార్యభామ" "నటనా ప్రవీణ" "నటన పంచానన" "నాటకమలతి" మొదలగునవిధములగాని చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారికి యుక్తమనతో మౌనీయతరవిధములగాని విరుద నామముల నొసగి గౌరవించిన ఆంధ్రనాటకలోకమున కంతకు క్రొత్త యుత్సాహమును గలుగజేసినవారగుదురని నేను సగౌర వముగ విన్నవించుచున్నాను.

తేకుమల్ల నరసింహమూర్తి, 8.12.24 ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ.

గోదావరిజిల్లా కొత్తపేట తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క 1-10-24 తేదీలగాయతు 30-11-24 వరకు

దీ ఆఖరుకు ఆదాయవ్యయములను తెలుపు ప్రేటుమెంటు ఆదాయము

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include 1-10-24 తేదీకి చిత్తానిల్య, ఖర్చుకాఖనంబి జమ, ఖర్చుకాఖనంబి బట్టులు వగైరా రూపకముగా, డిట్రానుంచి రాటుములు వగైరా రూపకముగా, గొట్టిముక్కల వింత ప్రాజాగారు నమూలు చేసిన తి స్వ నిధి, క్రొత్త శ్రీరామకర్మగారి సభ్యత్వము, అధ్యాపకుల బాల్ జమ, జిల్లా సంఘమువారు ప్రచారకుల నిమిత్తం పంపించినది, బెల్లంకొంగన్ ప్రతినిధులకుము, ఖర్చుకాఖనంబి యందు తీసికొన్నది.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include న్యాయము, తపాలా, ఆఫీసుఖర్చులు, ప్రచారకుల వేతనము, జిల్లాసంఘమునకు బెల్లంకొంగన్ ప్రతినిధులకుములు, సాధుఖర్చులు, ఖర్చుకాఖనంబి రాటుములు వగైరా రూపకముగా, కొశాధిపతికి నలుమూరి జగ్గరాజుగారిద్వారా, గాక చిత్తానిల్య ఈతేదీనాటికి.

దేశరాజు నరసింహం, కార్యదర్శిగాను.

కమ్యునిస్టుల వనతిగృహము—బెజవాడ

బెజవాడ కమ్యునిస్టులకు వనతిని గల్పించుటకై ము-రా-రాజ శ్రీ కోవెలయూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారు చాక్రమణిని సుమారు ముప్పదివేలరూపాయల ద్రవ్యమును 2వ మార్చి వనతిగృహనిర్మాణమునకై గడంగిన విషయము అంబికి తెలిపియున్నది. వనతిగృహనిర్మాణము పూర్తి అయిన దనియు యేబదిమంది కమ్యునిస్టులకు 1925 ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన వనతిగృహం నిర్మించబడుననియు, వనతిగృహములో చేరవలెనుకొన్న విద్యార్థులు తమ దళాదులను వెంటనే పంపించ నలసినదనియు బెజవాడ కమ్యునిస్టుల సహాయ సంఘాధ్యక్షులు డిశంబరు 4 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు ప్రచురించిన విషయమును చందరు చూచియు యాడుగు. కమ్యునిస్టులకు పురోభివృద్ధికై తమ విచయన కాలమును వ్యయపరచి, వ్యయప్రయాసల కోర్కె, భవననిర్మాణమును తడవజేయుటో పూర్తిజేయించిన ము-రా-రాజ శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగా రెరియు వందనియులు. విద్యార్థులకును మేము వారికి స్వదా కృతజ్ఞులమైయుండుము. భవననిర్మాణమునకు ఉదారస్వభావ ముతో ధర్మముచేసిన సాంఘిక మహాశయలుకు వందనము లర్పించుచున్నాను. పట్టుదులతో శ్రమయని తలచక భవననిర్మాణమును పూర్తిజేయించిన ము-రా-రాజ శ్రీ ఇరుగుపొట్టి గంగయ్య, చౌదరిగార్లెరియు ప్రశంసనీయులు. బెజవాడ పురమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయం, మిషను సంఘమువారి పున్నత కళాశాల నెలకొల్పబడు నూచనలు గన్నట్లుచున్నవి. ముందు యందు బెజవాడ ప్రాముఖ్యత నహించు ననుటయందు సందియములేదు. అట్టిచోట కనీసము మారుగురు కమ్యునిస్టులు కనెన వనతిని గల్పించుట అవసరము. ము-రా-రాజ శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారు శ్రమయని తలచక సాంఘిక మహాశయల ధనసహాయముతో పై ఆంధ్రకుగూడ వేయించి కమ్యునిస్టులకు పూర్తివనతిని గలిగించెదమగాక యని మనవి జేయుచున్నాను. బెజవాడ, చందరు, గుంటూరు పట్టణములలో వరి తదితరచోట్లగూడ కమ్యునిస్టుల సహాయసంఘముల స్థాపించి కమ్యునిస్టులకు వనతులను గల్పింప నాయకులను ప్రార్థించుచున్నాను. కృష్ణ జిల్లా అంగలూరు గ్రామములో జరిగిన తృతీయ కమ్యునిస్టుల సభలో, గుడివాడ, తణుకు పట్టణములలో తదితర చోట్లను విడి కమ్యునిస్టుల వనతిగృహముల స్థాపించవలసినదని ఆయాచోట్ల నాయకులను ప్రార్థించు తీర్మానములు చేయబడెను. ఆ తీర్మానానుసారము గుడివాడ తాలూకానాయకులు గుడివాడలో వనతిగృహమును స్థాపించి నందులకు విద్యార్థి బృందము పక్షమున అనేక వందనము లర్పించుచున్నాను. అంగలూరుసభలో ము-రా-రాజ శ్రీ పర్యత సేని మల్లిఖార్జునుడు చౌదరి, అనుకుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి, లింగము. నాగభూషణము చౌదరిగార్లు, తాలూకా నాయకుల సహాయముతో కాశ్యతభవననిర్మాణము కావించెద మని వాగ్దానము చేసియున్నారు. ఆ వాగ్దానమును కార్య రూపమునపెట్టి గుడివాడలో కాశ్యతభవనము లేని లోపమును తీర్చ నాయకులను వేడుచున్నాను. తణుకు పట్టణమున తీర్మా నానుసారము వనతి గృహము స్థాపింప బడెనందుకు విచారించు చున్నాను. తణుకుపురవాసియుగు కమ్యునిస్టులనుకు జెందిన ఒక స్త్రీరత్నము ధర్మకార్యమునకై వినియోగించుటకు కొంత మంది బ్రష్టిల సేర్పరచి కొన్ని వేల రూప్యములు ధర్మము చేసినట్లును, అందులో తణుకు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారగు ము-రా-రాజ శ్రీ జిట్టూరి సూర్యచౌదరిగారు కూడ బ్రష్టిగా నున్నట్లును వినికిడివలన తెలియుచున్నది. ఆధర్మ మును కమ్యునిస్టులకు పురోభివృద్ధికై వెచ్చించుటకు యేనిధి మైన యాతిభాధలు లేనియెడల తణుకుపట్టణములో కమ్యునిస్టులకు వనతిగృహము స్థాపించి కాశ్యతభవన నిర్మాణము చేయింప ము-రా-రా-శ్రీ జిట్టూరి సూర్యచౌదరి, తాయుడు గార్లును, తదితర తాలూకా నాయకులను, పనయ్యపూర్వముగా ప్రార్థించుచున్నాను. గుంటూరు జిల్లా తెనాలి, రేపల్లె పట్టణముల యందును, కమ్యునిస్టులకు లెక్కవగనెడు తదితరచోట్లకు వనతిగృహముల నిర్మింపవలసిన యావశ్యకత గన్నట్లుచున్నది. చియాతాలూకా నాయకులు ఆయాచోట్ల వనతిగృహముల స్థాపించి, కాశ్యతభవనముల నిర్మించి కమ్యునిస్టులకు యోగ్యమైన వాపవినయపూర్వముగా ప్రార్థించుచున్నాను.

తిరుచనాపల్లి, 7-12-1924. జంపాల సాంబయ్య.

శ్రీ శైలయాత్ర

కర్నూలుజిల్లా నందికొట్కూరు తాలూకాయందు మహాశైలమధ్యంబున కీర్తిసంతకై, భక్తిపరుల కాటకపుష్పము ను తేజోబులుకల్ప మివ్వఁచే, జగత్ప్రఖ్యాతి గాంచిన శ్రీ శైలపుణ్యక్షేత్రము విరాజిల్లుచున్నదను సంగతియు మహాశివరాత్రికి శ్రీ శ్రీ శైల మల్లికార్జునస్వామివారి మహోత్సవము మిగుల నేత్రానందకరముగాను జరుగుటయు అందరికిని విశేషమే. శ్రీ శైలక్షేత్రమున శేతలంబు భక్తిపరుల యాత్రికులకు గల దుర్గములు రెండు. ఆరెంటిలో ఆత్మకూరుకువచ్చి, పెచ్చెరువుమీదుగా, శ్రీ శైలమునకు బోవుచున్న మొకటి. "పెచ్చెరువు" అనునది, శ్రీ శైలమునకు రమారమి పదునైదు మైళ్ల దూరమునగల యాత్రికుల మెట్టు. సదకు పెచ్చెరువులో ననేక జేలకొలిది మైళ్ల దూరము నుండి యేలేందు, అసంఖ్యాకులగు శూత్రాపరుల భోజనముజ్జనాదుల సౌకర్యార్థమై ఆత్మకూరు పుగనవాసులగు బ్రహ్మశ్రీ కీర్తిశేషులైన గాడిపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ప్రారంభింపబడి, సాగింపబడుచున్న యన్నసంతకము వారిసహోదరులగు బ్రహ్మశ్రీ గాడిపల్లి అప్పయ్యగారిచే నిరాటంకముగా ప్రతిసంవత్సరమున, భక్తిశ్రద్ధలతో సాగించుచు యాత్రికులను నలంబించుచున్నది. ఈసత్కార్యమునకు, భూతనయా పరులగు భక్త్యాత్ములు, తమకీర్తికొలిది సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చుద్రవ్యము నీక్రింద గనుపరచబడిన విలాసమునకుం బంపినయెడల, సదుద్ద్రవ్యమును వినయపూర్వకముగ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనకేతంబు లభించుచు తీసికొని దానిని ప్రైసత్రిమునకుగా నుపయోగపరచి యాత్రికుల భోజన మజ్జనాదులకు గాను వ్యయపరుపవలెను.

బ్ర. గాడిపల్లి అప్పయ్య
ఆత్మకూరు, కర్నూలు.

అవిడి జాతీయ పాఠశాలయొక్క ఆదాయవ్యయపట్టి
(6.9.23 నుండి 18.11.24 వరకు)

జను	రు. ఆ. పై
చందాలు విరాళములు	392 10 6
డబ్బీననూర్లు	27 14 8
కొత్తపేట తాలూకా కాంగ్రెసుకమిటీవారి గ్రాంటు	50 0 0
కొత్తపేట తాలూకా హిందీ పచారసమితివారి గ్రాంటు	40 0 0
స్కూలుపిల్లలపై జీతములు	39 9 6
చేసిన ఋణములు	284 0 8
స్కూలువస్తువుల అమ్మకంపై	8 5 0
అద్యాన్సులజను	2 0 0
	794 7 6
ఖర్చు	రు. ఆ. పై
ఉపాధ్యాయుల భత్యము	144 10 3
గ్రంథాలయముకొరకు	4 12 6
మారతముగ కొన్న వస్తువులకు	22 0 0
వ్రాతసానుగి అమ్మ	2 9 6
తపాలా	1 8 0
వారాపత్రికలకు	4 15 0
కట్టడత్రుతిప్పులు (స్థలము దిద్దింగు వగైరా)	581 18 0
ప్రయాణపు ఖర్చులు	4 14 0
సాదరు (కిరస్ననాయికుల చాపలు వగైరా)	12 15 8
విద్యార్థి బహుహతులకు	6 13 0
తీర్చిన ఋణములకు	48 3 8
అద్యాన్సులు	2 7 0
	787 8 9
నిలువసొమ్ము	6 14 9

గోపిటి వెంకట్రావు,
కార్యదర్శి, అవిడి జాతీయపాఠశాల.

దంపతీల హా

శుక్ల సీసా 1-కి 0.8-0. వి. పి. సహా 0.14-0

దంపతీలకు శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పపన్నులు, మల్లీకదీనిన దంపతులు మొదలగునవి కారణములు. నోష్పిగుల పోదుదిన మందులతో తడిసి పెట్టిన కొప్పి మంటనే పోవును. అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు బొంబాయి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో నిరాణకార్యక్రమము

(స్వచ్ఛమైన శైలి)

నాం గెనుపది

ప్రస్తుతము యాజిల్లాలో పనిచేయువారిలో శ్రీయుగ చండు నారాయణరాజుగారు వారిజీవితమును పూర్తిగ ఖర్చునకే వినియోగించుచు నిరాణకారము ఏర్పరచుచు నెలకొల్పి పనిచేయుచున్నారు. వీరేఖద్దగ-బోర్డున కన్యకులుగా నుండిరి. శనివారపు సుబ్బారావుగారు ఖద్దగబోర్డున కార్యదర్శిగ నుండి ఖద్దగనిలయములకు స్థాపించుట మొదలగుపనుల చేయుచున్నారు. ములుకుట్ల సుబ్బారాయణుడుగారు యర్రమిల్లి మంగయ్యపంతులుగారు అవసరములను జిల్లాలో కాంగ్రెసు పనులచేయువారు. వారుచేయుచున్న పనిలకు సహాయము చేయవలసినదిగ కోరినపుడై అట్టికొట్టకుబోయి పనిచేయుచున్నారు. మంగయ్యపంతులుగారు కార్యదర్శిఅగుటచే అఫీసుపనులకు సంబంధించిన వ్యవహారములు చూచుటయు జరిపించుచున్నారు. సుబ్బారాయణుడుగారు ఆర్థిలో ఖద్దగనిలయమును స్థాపించి దానిని వృద్ధిపరచవలెనని పాటుబడుచున్నారు. ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు సత్యాగ్రహపత్రిక నడపుటలో నిమగ్నులైయుండిరి. ఈపత్రిక జిల్లాలోని ప్రజల కెక్కువ పుష్కలంగాకాగి నుండునట్లు నడుపుచు గాక యని కోరుచున్నారు. శివుడు శివరావుగారు శనివారపు సుబ్బారావుగారు స్థానికసంఘముల అభివృద్ధికొరకు నున్నవాటిలోనికి తగు వారిని కాంగ్రెసుసంఘలద్వారా పంపవలెనని పాటుబడుచున్నారు. వీరిభావములకు ములుకుట్ల సుబ్బారాయణుడుగారు తోడ్పడుచున్నారు. ఈజిల్లావాసులకు తల్లూపగడ నరసింహ శర్మగారు రాజమహేంద్రవరమున ఆరంభించిన మనుషేరిల నొక ఆశ్రమమును గోదావరి తీరమున నెలకొల్పి అన్ని జాతుల వారితోను ఎక్కువగా పంచమబాలురతోను నొక విద్యాలయమును నడపుచున్నారు. ఇందు నేర్పబడుచున్నద్య ప్రపంచజ్ఞానమునకును ఉదరపోషణకును చేకూరేవలె తోడ్పడు జాతీయభావములను గరపుబలోను ఆదర్శప్రాయముగ నడపుచుండిరి.

జాతీయపాఠశాలలు

తణుకు, మట్టపాలెం, పాటికొల్లు గ్రామములయందు స్థాపించినవి జరుగుచు నేయున్నవి. భవలోపముచే ఎక్కువపనులందు కనుబరువలేకన్నా. వీటిని ఆదర్శప్రాయములగునగుడునట్లుజేయుటకు జిల్లావాసులు తగినంతప్రోత్సాహ మొసగుదురుగాక! పనిచేయుటకు ఆంధ్రులకువారే యుండిరి.

పంచాయితీకోర్టులు

పట్టణం లెరువంగు మాత్రమే జరుగుచున్నది. శ్రీయుగ ములుకుట్ల సుబ్బారాయణుడుగారిని యాజిల్లావాసులలో భీమవరం తణుకు తాలూకావాసులు కోరుకొని వారిచే కోర్టులలో నున్న కొన్ని వాసులను పరిష్కరించుకొనిరి. వీరు యాచివయమై ఎక్కువశ్రద్ధవహించి పనిచేసినప్రజలకు అవిశ్రమగులాభము కలుగును. వీరున్న చండు నారాయణరాజుగారు మంగయ్య పంతులుగార్లు ఎక్కువశ్రద్ధవహించి యాచివకి బూసుకొన్న చాలమట్టుకు లాభకారికాగలదు.

ఖద్దరు

ఇంతవరకు 17 గ్రామములలో ఖద్దరు నిలయములను రు 38566.11-10 ల మూలధనముతో స్థాపించి 100 మగ్గముల 100 రాట్నములచే పనిగావించుచుండిరి. ఇంతవరకు సగటు సుమారు నెలకు అమ్యక్కుమ రు 4940 ల ఖద్దరును అమ్ముటయు జరిగించుచున్నారు. సగటున నెలకు రు 8205 లు విలువగల ఖద్దరున్న రు 785 ల విలువగలమూలమును తయారు అనుచున్నది. రు 1170 లు నెలకు మజూరీలు నేతకు, ఏనుట వదుకులకు మున్నగువాటికింద యిచ్చుచున్నారు.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల జబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోరొజనకు, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచినంతుమపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము శైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను మంటనే మాన్యును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలకుగల గృహమునం దుండతగినవి.

అమ్మతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చెన్నై బజారుధరలు

డిసెంబరు 9-వ తేదీ మంగళవారము

(1) ధాన్యములు

నిలిగి-లు రూ 1-కి రు 80-0-0 మొదలు 42-0-0 వరకు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలగు వరకు	
కుసుమ రేసాలిని ,, ప 48 గలవి రు 14-0-0 14-0-0	
నెలకాలి ,, డిటా ,, 15-8-0 16-0-0	
డిటీవి ,, డిటా ,, 16-8-0 17-0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0	
నవ్వులు ,, ,, 20-0-0 24-0-0	

(2) వస్త్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 రు 11-0-0 రు 12-0-0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
పినుములు ,, డిటా ,, 18-0-0 16-0-0	
ఉలవలు ర 164 ,, ,, 9-4-0 11-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె రూ 1-కి రు 160-0-0 165-0-0	
నెయ్యి ను 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0	
కొండాపురం నేగు నూనె పుజా1-కి ,, 60-0-0 65-0-0	
ఇతరప్రదేశీయు ,, ,, 55-0-0 58-0-0	
శేరు పినిగ నూనె గాసుల రూ 1-కి రు 180 వి.వ.క ను 120	
అముదము రూ 1-కి రు 160-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు రూ 1-కి రు 170-0-0 175-0-0	
కూరపసుపు ,, రు 145-0-0 150-0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) రూ 1-కి రు 120-0-0 138-0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు 50,55	
కాగితా స్తిపాదకట్టు ,, రు 70, 75	
చెల్లము రూ 1-కి రు 85-0-0 60-0-0	
చింతపండు రూ 1-కి రు 80-0-0 49-0-0	

(5) ఇసుము

పట్టా రకం రూ 1-కి రు 80-0-0 81-0-0	
చవరం ,, 80-0-0 88-0-0	
రవుండు ,, 80-0-0 88-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు రు 75-0-0 76-8-0	
బంగారము, తులము 1-కి రు 22-8-0 28-0-0	
సవరను 1-కి 14-11-0	
ఇత్తడి రూ 1-కి రు 249-0-0 255-0-0	
రాగి డిటా రు 290-0-0 295-0-0	
అస్కాచక్కెర రూ 1-కి రు 86-0-0 86-4-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 73-0-0	
తొట్టికృష్ణము డిటా 72-0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

జిల్లా బోండా నెత్తువాయ 1-కి రు 820-0-0	
--	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు 9-0-0	
మధుర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు 8-0-0	
పుట్టుయ యేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి రు 9-0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9-12-0	
నూళియేనుగ నెం 20 రు 11-4-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11-12-0	
,, ,, 40 ఏ శేబిలు అయినను రు 14-4-0	
గోకాకు నెం 12 $\frac{1}{2}$ రు 9-4-0	
వడ్వాక్ నెం 24 $\frac{1}{2}$ రు 11-12-0	
14 $\frac{1}{2}$ క్విలక్ పట్టి రు 9-2-0	

కవహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యానకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు. క్యానకోశములు శూన్య శాశములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బనము, తయగగ్గు దగ్గుకు సేవిచలవడిన తుండు దగ్గు విధమున బట్టి యుండును.

అమ్మతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

అన్యతాంజనము

అన్యతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1881

10, నిస్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 నెల 28 వ తేదీన 1918 సం॥ ఇండియన్ కాంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000 చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 10,00,000

1-11-1924 తేదీవరకు చెల్లించబడిన మూలధనము రూ 88, 255 లు

1-11 1924 తేదీన వసూలుకావలసిన అలాటుమెంటుపై కము రూ 11,745

మూలధనమునకు పైగా నే చందాలు వేయబడినది. వాటాలకు యికముందు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు

1. లాలా లజపతిరాయ్ గారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయ్ జడభగత్ రామ్ గారు, 4. రాయ్ బహదూర్ లాలా ధన్ పత్ రాయ్ గారు, 5. లాలా దివాన్ చందూ గారు, 6. డాక్టర్ నిహాల్ చంద్ సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానం గారు. (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు)

అసాధారణ, అపూర్వవిజయము గలిగినది. మొదటి రక్త మాసములలోనే రూ 14,00,000 లకు పైగానే ప్రమాదాలవచ్చి నవి, అందరికీని అనుకూలమైన పాలసీలు, పాలిసిహోల్డురులకు తొందరకలుగజేయునట్టి నియమములు లేవు.

మిక్కిలి నిపుణతగాను, మితవ్యయముతోను నిర్వహించబడుచున్నది.

ప్రాప్తమైనట్లు, ఫారములకు, ఇతరసంగతులకు ప్రధానకార్యాలయమునకు దరఖాస్తుపంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు)

మంచి పలుకుబడి, పూర్తివిధాలానుభవము దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ అడ్వైజరుకార్యాలయము, 16 నుంకురామకెట్టివీధి, మదరాసు.

కామినియానానె

వెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పొడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామినియానానెను వాడి నత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుదు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యోపధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకవరకువల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజములు నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లభరిదు రూ 2-10-0.

126

వీచిచాక్లీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏసువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుదు.

1 అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0	{ మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న వరిమళ మన్నిదితలను వ్యాపింతును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0	
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0	

పై కామినియానానె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతివోటిను విక్రియింపబడును. లేకున్న సోలుపింట్లగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జామ్నానగర్, బొంబాయి అని వ్రాసిన బిడయగలరు

రెడ్డి రాణి

నచ్చి ప్రమాదపత్రిక

సం॥ర చందారు 3

చుక్క, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వారకాంత (నాటకము) విటులయు, విటు కైలయు అద్భుతచర్యలు, వీచివర్ణన చదివితీరవలయును. వెల 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్న నవల) వెల 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, ఆంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) వెల 10

ఆంద్రనామసంగ్రహము (సటిక) వెల 4

రెడ్డి బ్రదర్స్ రాయవరము, సోదావరిజిల్లా.

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

టెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారిచే మోటారు బండిని నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మెయింటెనెన్స్ నేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమతులు, రంగులు వేయుట వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంచినిపుణులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్నివిధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోరువా రీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుట యును.

మేనేజరు,

సిటీ ట్యాక్సి కంపెనీ, 1736

2/3 అంపర్స్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

(బ్రాడ్వేకు పడమటివీధి)

మదన కామేశ్వర లెహ్యము.

దుర్బలల పాలిటి సుంజివి మేహము, నిక్కాక కుక్క నవ్వు, నిస్సర్దుక, అతిమాత్రము, వీటిని వాటించి మంచి బలమును, యోవ్యవమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతోషప్రాప్తిని కలిగించు మర్రహాసము. 2 డబ్బీలను వాడుదు. 1

20 కులముల డబ్బీ రూ 1-1-0. వి.సి. చార్జి 0-8-0

3351 పి. జి. ఏ. అ. మ. కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం కెరికే. (వెల్లుంగుజిల్లా.)

మాంస సాగ్గానీని మాంసాలు

30 మాంసాలు 10-0-0 (మదనము)

మెనులధము (సోల్పులమ్మల వంశము) సుఖాచారిము!

కేరములలో నిష్కడ్యములే కలిగిడి వైద్యులకల

మోలెల దివ్యామృతము. అల్లెగము, అరుచి, ఆపులింతలు,

అక్కిమంద్యము, అభిరాహము, ఎక్కిగ్గు, సర్వాంగముల

యందు బలమును, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కేరము, ప్రేక్షు, అశ్మలు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలు

లను బోగొట్టి శిశువును మంచి యారోగ్యమునకు

జేయును.

ఈ మాత్రము మేకాగాలి నొప్పలను నెంట్లే

మాన్యును. ఎందు అనేకమివ్వబడు చేరినవి. ఆయుర్వేదము

గల ఔషధముగలచేతను మరమహింసలేదు యిది. మెప్పు

కవచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుణామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.